

Kansainvälisen perintäprosessin kehittäminen Yritys X:ssä

Susanna Huttunen

Tekijä Susanna Huttunen	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Kansainvälisen perintäprosessin kehittäminen Yritys X:ssä.	Sivu- ja liitesivumäärä 41 + 4
<p>Tämä opinnäytetyö on toteutettu produktiivisena tutkimuksena, jonka myötä syntyi suunnitelma vaihtoehtoista Yritys X:n kansainvälisen perintäprosessin kehittämiseksi. Tutkimuksessa kuvataan opinnäytetyön toimeksiantajan Yritys X:n kansainvälisen perintäprosessin nykytilaa sekä mahdollisia ratkaisuja siihen, kuinka Yritys X:n olisi jatkossa mahdollisesti kannattavampaa järjestää kansainväliset perintätoimensa. Kehitysehdotukset ovat siten laadittuja, että Yritys X:n olisi helppoa omaksua halutessaan uudet toimintatavat perintäprosessinsa tehostamiseksi.</p> <p>Työn viitekehys koostuu perinnän teoriasta. Työssä saadaan hyvä yleiskuvaus siitä mitä perintä oikein on, teoriassa käsitellään niin hyvää perintätapaa kuin lainsäädäntöä jotka ohjaavat perintäprosesseja. Näiden lisäksi teoreettisessa osuudessa perehdytään vapaaehtoisen ja oikeudellisen perinnän eroavaisuuksiin sekä selostetaan lyhyesti perinnän ulkoistamisen ja yrityksen itsensä hoitaman perinnän mahdollisuudet kansainvälisessä perinnässä. Teoriaosuuteen on tietoa saatu monipuolisista perintäalan kirjallisuudesta sekä verkkolähteistä. Myös Visma Oy:n järjestämää webinaari- koulutusta on hyödynnetty teoria- ja empiirisen osan kokoamisessa.</p> <p>Koska Yritys X toimii kotimaan lisäksi myös Euroopan unionin markkinoilla, on teoriaosuudessa käsitelty myös Euroopan unionin oikeuskäytäntöä niin sanotusta eurooppalaisesta maksamismääräysmenettelystä liittyen valtioiden rajat ylittäviin perintätoimiin. Yritys X:llä on eniten perintään liittyviä ongelmia käytäessä kauppaa saksalaisten yritysten kanssa, joten työssä on tuotu esiin lyhyesti saksalaisia perintäkäytänteitä.</p> <p>Työn empiirisessä osuudessa syvennytään Yritys X:n nykyhetken kansainväliseen perintäprosessiin sekä siinä havaittuihin ongelmakohtiin ja perintään liittyviin riskeihin. Yritys X:n perinnän vastuuhenkilön, havainnoinnin ja työn viitekehysten avulla on saatu selkeä kuva kansainvälisen perinnän nykyhetkestä ja näiden tietojen perusteella on lähdetty kehittämään ja etsimään eri vaihtoehtoja Yritys X:n perintäprosessin parantamiseksi. Tarvetta on ollut saada perintäprosessi vähemmän työllistäväksi työtehtäväksi, tehokkaaksi sekä kustannuksiltaan kohtuulliseksi.</p> <p>Työlle asetetut tavoitteet saavutettiin ja tutkimuskysymyksiin onnistuttiin saamaan vastaukset. Selvitystyön pohjalta on saatu laadittua tehokkaita vaihtoehtoja Yritys X:n perintäprosessien kehittämiseen. Kehitysehdotuksiksi muodostuivat muun muassa ulkoistaminen kilpailutettuna sekä mahdollisuus Yritys X:n itse hoitamaan kansainväliseen perintään eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn kautta.</p>	
Asiasanat Perintä, saatavat, ulkoistaminen, maksamismääräys	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Työn tausta	2
1.2	Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat	2
1.3	Tutkimusmenetelmät ja lähdeaineisto	3
1.4	Tutkimuksen rakenne ja rajaus	4
3	Velkasuhteen synty	5
3.1	Luotonhallinta	5
4	Saatavien perintä	8
4.1	Saatavan synty ja perintään siirtyminen	8
4.2	Vapaaehtoinen perintä	9
4.3	Oikeudellinen perintä	12
4.4	Perinnän sääntely	13
4.5	Perintä yrityksen itse hoitamana	15
4.6	Ulkoistettu perintä	15
5	Saatavien perintä Euroopan unionissa	17
5.1	Kansainvälisen perinnän kehittämistoimenpiteet Euroopan unionissa	17
5.2	Eurooppalainen maksamismääräysmenettely (EY 861/2007)	18
5.3	Vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely (EY 1896/2006)	20
5.4	Saksalaiset perintäkäytännöt	21
6	Yritys X:n kansainvälisen perintäprosessin kehittäminen	23
6.1	Yritys X:n toimialakuvaus	23
6.2	Yritys X:n ulkomaan perinnän nykytila sekä perintäkeinot	24
6.3	Kansainväliseen kauppaan ja perintätoimiin liittyvät riskit	28
6.4	Mahdollisuudet kansainvälisen perinnän järjestämiseksi jatkossa	29
7	Johtopäätökset	35
7.1	Jatkotutkimusehdotukset	35
7.1	Työn merkitys ja hyödynnettävyys	35
7.2	Oma arviointi opinnäytetyöprosessista	36
7.3	Yhteenveto	36
	Lähteet	38
	Liitteet	43

1 Johdanto

lhanteellisessa markkinataloudellisessa yhteiskunnassa vaihdanta toimii vastavuoroisesti. Palveluita ja tavaroita maksua vastaan tarjoava saa ostajalta vastasuorituksen sovittun maksuajan puitteissa. Käytännössä tämä molemminpuolisuus ei kuitenkaan aina toteudu vaan maksu voi viivästyä tai pahimmassa tapauksessa jäädä velkojalta kokonaan saamatta.

Niin yritykset kuin yksityiset kuluttajat voivat joutua huonon talouden takia maksuongelmiin. Suomessa vuonna 2014 oli tilanne se, että kuluttajat maksoivat laskunsa keskimäärin noin 15 päivässä ja yritykset 26 päivässä. Eurooppalaisittain tarkastellen tilanne samana vuonna oli keskiarvona 34 päivää kuluttajilla ja yrityksillä keskimäärin 47 päivää. Vaikka Suomessa luottotappioksi kirjataan vuosittain 1,6 prosenttia liikevaihdosta vuodessa, on Suomi tunnollisempi laskujen maksaja niin yritysten kuin kuluttajien osalta, sillä Euroopan keskiarvo luottotappioista vuosittaisesta liikevaihdosta on melkein kaksinkertaisesti isompi, keskiarvon ollen noin 3,1 prosenttia. (Tekniikkatalous 2014.)

Suomalaisten tavaroiden sekä palvelujen vienti ulkomaille on Suomen kansantaloudelle hyvin merkityksellistä. Suomi on pieni markkinatalous, joka pystyy kasvamaan vain käyttämällä hyödyksi kansainvälisiä markkinoita eli harjoittamalla palvelujen ja tavaroiden vientiä sekä kansainvälistyen. (Helppi ja Paloheimo 2005, 14.) Viennin osuus Suomen bruttokansantuotteesta oli vuonna 2016 35,4 prosenttia ollen melkein samalla tasolla kuin tuonti, joka oli samana vuonna arvoltaan 36,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2017.)

Maksukyvyyttömyyteen liittyviä asioita on käsitelty paljon viime vuosien aikana, esimerkiksi Yhdysvaltojen asuntoluottomarkkinoilta lähteneet ongelmat vaikuttivat maailmanlaajuisen taantumman syntyyn vuonna 2008. Maksuhäiriöiden määrä lisääntyy laskusuhdanteen aikana, mistä voi aiheutua vakaviakin seurauksia yrityksen taloudelle. Huolimatta siitä mihin suuntaan talous tulevaisuudessa kehittyy, tulevat yritykset tarvitsemaan tietoa niin maksukyvyyttömyysasioista kuin toimivasta perinnästä jatkossakin.

Euroopan unionin keskeisenä tarkoituksena toimii palveluiden, tavaroiden, pääoman ja työvoiman vapaa liikkuvuus. Tämä vapaan liikkuvuuden periaate on myös edesauttanut rajat ylittävien velkasuhteiden muodostumista. Yrityksen edun mukaista on, että saatavien perintä toimii sujuvasti ja tehokkaasti kotimaan markkinoiden lisäksi myös Euroopan unionissa kauppaa käytäessä. Mitä tehokkaammin ja onnistuneemmin perintä yrityksessä hoidetaan, sitä myönteisempi vaikutus sillä on yrityksen rahavirtaan sekä myös yrityksestä ulospäin välittyvään yrityskuvaan.

Tämä opinnäytetyö suoritetaan tilanteessa, jossa opinnäytetyön toimeksiantajana toimiva Yritys X pyrkii uudistamaan kansainvälisiä perintäprosessejaan tehokkaammiksi ja johdonmukaisemmiksi. Yritys X:n pyrkimyksenä on halu kehittää nykyisiä raskaiksi ja tehottomiksi koettuja toimintatapojaan huomattavasti tuloksellisempaan suuntaan kansainvälisissä perintäprosesseissa.

Perintään keskittyviä opinnäytetöitä sekä Pro gradu- tutkielmia on tehty viime vuosina useita. Aihetta on käsitellyt myös moni Haaga-Helian opiskelija opinnäytetyössään. Viimeisimpiä perintään keskittyviä opinnäytetöitä ovat olleet muun muassa Mäkelän tekemä tutkimus perintälain uudistusten vaikutuksista kuluttajaperinnässä vuodelta 2014 ja Myllypuron tutkimus perintäpalveluista kuntasektorilla ja sen erityispiirteistä vuodelta 2016 (Mäkelä 2014; Myllypuro 2016). Yritysten perintäprosessien kehittämistä on tehty useita tutkimuksia Suomessa, mutta kansainvälisiin perintäprosesseihin keskittyviä kehitystutkimuksia on vaikeampi löytää. Tämä työ tuo hyvän näkökulman juuri kansainvälisiin perintäprosesseihin keskittyen suomalaisen keskisuuren yrityksen kannalta tarkasteltuna.

1.1 Työn tausta

Yritys X:n antama toimeksianto on mahdollistanut tämän opinnäytetyön tekemisen. Yritys X toimii Suomessa, mutta yrityksellä on toimintaa kansainvälisillä markkinoilla Euroopan unionin sisällä, erityisesti Saksassa. Yrityksellä on työntekijöitä Suomessa noin neljäkymmentä, joista muutaman henkilön vastuulla on sekä kotimaan että kansainvälisen perinnän hoitaminen muiden työtehtäviensä ohella. Varsinaista pelkkiin perintätoimintoihin keskittyvää työntekijää ei yrityksellä ole vaan näiden työntekijöiden vastuualueisiin kuuluu myös muita yrityksen taloushallinnon tehtäviä. Koska yrityksen perintäasioita hoitavilla työntekijöillä on vastuullaan muidenkin työtehtävien tekeminen, ei työaika jää tarpeeksi perintäprosessien hoitamiseen nykytilassa. Tähän ongelmaan pyritään tämän opinnäytetyön myötä saamaan ratkaisua kehittämällä Yritys X:n kansainvälistä perintäprosessia, jotta perintäasioita hoitavien työntekijöiden työaika ja jakaminen riittäisi myös muihin annettuihin työtehtäviin.

1.2 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tavoitteena on toteuttaa ehdotelma siihen, kuinka toimeksiantajayrityksen kansainväliset perintäprosessit olisi mahdollista toteuttaa jatkossa. Kansainvälisellä perintäprosessilla käsitetään tässä työssä toiminnot, jotka alkavat syntyneen saatavan eräpäivästä alkaen aina kansainvälisen perinnän jälkiperintään asti. Lisäksi työssä pyritään saamaan Yritys X:lle tarvitsemiaan kehitysehdotuksia varsinaista perintää edeltävälle ajalle. Tutkimuksen tavoitteena on saada aikaan sujuva ja johdonmukainen suunnitelma kansainvälisten perintäprosessien edistämiseksi, mistä voisivat hyötyä toimeksiantajayritys sekä yrityksen perinnästä vastuussa olevat henkilöt omassa työssään.

Päättökysymys on:

- Miten kansainvälistä perintäprosessia voitaisiin kehittää Yritys X:ssä?

Päättökysymykseen pyritään vastaamaan seuraavilla alatutkimuskysymyksillä:

1. Miten yrityksen kansainvälinen perintä toimii nykyhetkellä?
2. Millaisia mahdollisuuksia yrityksellä on kansainvälisen perinnän toteuttamiseksi?
3. Mitä riskejä kansainväliseen perintään liittyy?

1.3 Tutkimusmenetelmät ja lähdeaineisto

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena eli laadullisena tapaus-tutkimuksena. Tutkimuksessa kuvataan toimeksiantajayrityksen kansainvälisen perinnän toteutus nykyhetkellä sekä mahdollisuudet sen kehittämiseksi tulevaisuudessa. Tutkimus toteutetaan kuvailevaa tutkimusotetta hyödyntäen.

Tutkimuksen teoreettinen viitekehys toteutetaan niin sanottuna kirjoituspöytätyönä, jossa näkökulmaa aiheeseen tarkastellaan aikaisempien aihetta käsittelevien materiaalien avulla. Tutkimuksessa hyödynnetään lähdemateriaalina niin aiheeseen liittyvää kirjallisuutta, Internet- ja lehtiartikkeleja, toimeksiantajalta peräisin olevia materiaaleja kuin myös vallitsevaa lainsäädäntöä perintään liittyen niin Suomen kuin Euroopan unionin tasolla. Lisäksi hieman sivutaan myös Saksan oikeuskäytäntöjä liittyen perintään, sillä saksalaisista yrityksistä Yritys X:llä on suurimmat ongelmat saatavien kotiuttamisessa.

Empiirinen osuus toteutetaan laadullisen tutkimuksen lähtökohdista käsin keräämällä aineistoa yrityksen perinnän vastuuhenkilön, oman havainnoinnin kautta sekä yritysohjelmistoyrityksen Visman tuottaman Webinaari- koulutuksen avulla. Saatua aineistoa pyritään tarkastelemaan yksityiskohtaisesti ja tuomaan sieltä esille merkittäviä teemoja. Induktiivista eli aineistolähteistä yksittäisistä saaduista havainnoista tuloksiin etenevää päättelyä on käytetty tutkimusta toteutettaessa ja aineistoa sekä mahdollisia perintätoimia kartoitettaessa. (Kananen 2008, 24.) Käsitys siitä miten kansainväliset perintäprosessit kohdeyrityksessä toimivat nykyhetkellä, saadaan haastatteleamalla Yritys X:n perintää hoitavaa työntekijää, joka on vastuussa yrityksen kansainvälisistä perintäprosesseista.

1.4 Tutkimuksen rakenne ja rajaus

Tutkimus on jaettu kahteen rakenteelliseen pääosaan, teoreettiseen sekä empiiriseen osaan. Teoreettisessa osuudessa keskitytään siihen mitä perintä on sekä perinnän toteutukseen vaikuttaviin seikkoihin kuten hyvään perintätapaan, aiheeseen liittyvään lainsäädäntöön ja siihen millaisia erityissäädöksiä liittyy yrityssaatavien perintään. Lisäksi tutkimuksessa käydään läpi vapaaehtoista ja oikeudellista perintää ja niiden erityispiirteitä, pääpainon kuitenkin ollessa vapaaehtoisen perinnän käsittelyssä.

Tutkimus keskittyy yrityksen kansainvälisiin perintäprosesseihin, jossa keskitytään nykyisen tilanteen selvittämiseen sekä kansainvälisen perinnän ongelmakohtien ratkaisemiseen. Toimeksiantajayrityksenä toimiva Yritys X kokee kotimaassa toimivan perinnän sujuvaksi ja tulokselliseksi sen koetun yksinkertaisuuden ansiosta. Lisäksi suomalaiset oikeuskäytännöt koskien perintää ovat yrityksellä hyvin tiedossa, joten kotimaan perintä on ollut kaiken kaikkiaan onnistunutta.

Tehdyssä tutkimuksessa on rajattu yrityksen kotimaan perintäprosessit työn ulkopuolelle. Lisäksi työ on rajattu käsittelemään perintäprosesseja Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueelle, sillä yrityksellä ei ole juurikaan liiketoimintaa Euroopan unionin ulkopuolella. Ehdoton valtaosa Yritys X:n asiakkaista on yrityksiä, joten tutkimus on rajattu koskemaan Euroopan unionin ja Suomen välillä tapahtuvaa perintätoimintaa yritysten välillä. Tutkimuksessa keskitytään Saksassa tapahtuvaan perintätoimintaan, sillä se on Yritys X:n suurin asiakasmaa, ja suurimmat perintään liittyvät ongelmat ovat kyseessä juuri saksalaisten yritysasiakkaiden kanssa liiketoimintaa käytäessä.

3 Velkasuhteen synty

Yritysten välisessä kaupassa niin kotimaassa kuin kansainvälisesti on luottokaupan käyminen hyvin tavallista. Tällöin nämä myyntituotot ovat saatavina epävarmoja, joihin sisältyy aina jonkinlainen luottoriski. Yrityksen pääomaa on myyntisaamisissa ja luonnollisesti luottotappiot vähentävät yrityksen tulosta. Onnistunut luotonhallinta on siis jokaisen yrityksen etu ja tässä kapaleessa käydään lyhyesti läpi luotonhallintaa, luottopäätöksiä sekä riskejä joita velkasuhteeseen perustuvassa kaupankäynnissä voi ilmetä.

3.1 Luotonhallinta

Riippumatta yrityksen koosta, on luottopolitiikan valmistelu tärkeä osa yrityksen liiketoimintaa. Luottokaupasta on kyse aina silloin kun tavara toimitetaan tai työsuoritus tehdään ennen kuin maksusuoritus aiotaan suorittaa. Kun yrityksen luottopolitiikasta päätetään, on syytä arvioida ensimmäiseksi, kuinka suuren kokonaisluottoriskin yrityksen on mahdollista ottaa. Lisäksi on hyvä määritellä kuinka paljon luottotappioita yritys voi yhden tai useamman tilikauden aikana ottaa. (Lindström 2011, 4.)

Luottopolitiikkaa mietittäessä on syytä määritellä myös arvioidun kokonaisluottoriskin perusteella se, minkälaisen asiakkaiden kanssa on mahdollista luottokauppaa käydä. Usein yrityksissä keskitytään muihin seikkoihin kuin luotonhallintaan liittyviin asioihin. Esimerkiksi hinnoittelupolitiikkaan yritys voi käyttää enemmän resursseja, luottopolitiikan suunnittelun jäädessä heikommaksi. Yrityksen ei kuitenkaan tulisi laiminlyödä luottopolitiikan kannalta tärkeitä seikkoja, kuten luottoriskien sekä luottopäätösten tekotavan pohdintaa. Luottopolitiikkaan sisältyy nämä menetyt, joiden mukaan luottokauppaa harjoitetaan. (Lindström 2011, 5.) Oleellisia luottohallinnon kokonaisuuksia ovat myös kaikki perintätoimenpiteet, jotka esitellään tuonnempana luvussa 4.

Yrityksen voi olla hankalaa liikevaihdollaan kattaa mahdollisia luottotappioita. Tämän takia yrityksen on erittäin tärkeää pohtia omia mahdollisuuksiaan luottoriskien ottamiseen sekä mahdollisuuksia luottotappioiden ehkäisemiseen. Jotta yritys pysyy tehokkaana, on näitä toimintatapoja järkevää myös pohtia ajoittain sekä miettiä mahdollisia päivittämistarpeita sekä suunnitella mahdollisten muutoksien toteuttamista. (Lindström 2011, 6.)

Erityisesti maksuviivästysriski lisääntyy kansainvälistä kauppaa käytäessä. Vaikka yritys olisi ennakoinut tilanteen tarkasti selvittämällä kauppakumppanin taloudellisen tilanteen, ei oikea-aikaista suoritusta voida taata. Yrityksen oma maksuvalmius helposti vaarantuu, jos ulkomaiselle yritysasiakkaalle on jo valmiiksi sopimusta tehdessä annettu pitkä maksuaika, eikä maksua saada tämän ajan puitteissa eräpäivään mennessä. (Seulu 2015.)

Jos saatavan perinnässä ei saada aikaan onnistunutta saatavan kotiuttamista, voidaan saaminen kirjata kirjanpitoon luottotappioksi. Tappio kirjataan tällöin liiketoiminnan muihin kuluihin ja vähennys tehdään myyntisaamisista. Jos myynnissä on ollut mukana arvonalisäveroa, vähentää kirjaus tällöin myös maksettavaa arvonalisäveroa. Kirjaus on mahdollista tehdä heti kun se on todettu aiheelliseksi perinnän osoittautuessa tehottomaksi tai kun on olemassa tieto esimerkiksi siitä, että velallinen on hakeutunut konkurssiin. Jos yritys on käyttänyt ulkopuolista apua perintätoimiston muodossa, saa tuloksettomasta perinnästä tällöin luottotappiosuosituksen jonka perusteella kirjaus voidaan suoraan tehdä. Ilman luottotappiosuositusta on laadittava muistiotosite, jossa kerrotaan mistä luottotappio on aiheutunut. (Peltola 2015.)

Luottopäätös toimii vastauksena siihen, onko yritys valmis toimimaan luottosuhteessa asiakkaan kanssa ja minkälaisin ehdoin luottosuhteen on mahdollista syntyä. Luottotappioiden ehkäisyssä on luottopäätöksellä olennainen merkitys. Luottopäätökset voivat olla muiden yrityksessä tehtävien päätösten tavoin joko hyviä tai huonoja. Kun päätöksiä on tehty puutteellisten tai väärin tietojen avulla heikoin tiedoin, on virhe yrityksessä tapahtunut siinä, ettei tarpeellista seikoista ole otettu selvää. (Lindström 2011, 7.)

Kun kauppaa tehdään luotolla, sisältyy luottopäätöksen myöntämiseen aina riski. Tämä riski tulee yrityksen tiedostaa aina luottopäätöksiä tehtäessä. Tavoitteena on saada minimoitua luottotappioriskiä niin paljon kuin se vain on liiketoimintaa toteutettaessa mahdollista, liiketoiminnan kuitenkin kärsiessä mahdollisimman vähän. Jos myönnetään luottopäätös harkittujen riskien ottamisen ja hallinnan myötä, on tällöin luotonantajalla pyrkimys uskoa asiakkaan maksavan saatavansa. Mutta toisaalta yrityksen on myös varauduttava siihen vaihtoehtoon, että maksua ei tulekaan viimeistään saatavan eräpäivänä. Ennen luottopäätöstä tulisikin selvittää kaikki seikat, mitkä voivat päätökseen vaikuttaa. Tärkeä edellytys päätöksenteolle on esimerkiksi se, että kauppakumppanin yksilöintitiedot ovat oikein ja tarpeeksi selkeästi kirjattu. (Lindström 2011, 7.)

Kun asiakkaan yksilöintitiedot on selvitetty, voidaan tällöin hankkia luottotietoja. Tiedot luottotiedoista ovat merkittävä tuki harkittaessa luottopäätöksen antamista. Mitä suurempi luotto on kyseessä, sitä tarkemmin tulisi luottotiedot saada tarkasteltavaksi. (Lindström 2011, 12.) Esimerkiksi Suomen luottotietolain mukaisesti luottotietorekisteriin saa tallettaa yrityksen maksuhäiriöistä tietoja mahdollisesta konkurssista sekä sen käsittelystä talletettuja tietoja ja tietoja maksun laiminlyönnistä, joka on tuomioistuimessa todettu laillisella tuomiolla. (Luottotietolaki 527/2007, 6:24.)

Kun yritys päättää tehdä myönteisen luottopäätöksen asiakkaalle ja yritys saa antamaansa tarjoukseen hyväksyvän vastauksen, on sopimus tällöin syntynyt. Sopimus on mahdollista solmia joko suullisesti tai kirjallisesti molempien tapojen ollessa sitovia. Suositeltavaa kuitenkin on kir-

jallisen sopimuksen laatiminen, jotta voidaan selvittää myöhemmin sopimuksen sisältö tarvittaessa. Vakiosopimukset ovat hyvin tavanomaisia sopimusmuotoja, joissa vain toinen osapuoli määrittelee sopimuksen ehdot. Vakioehdot ovat sellaisia ehtoja, jotka sopivat käytettäväksi useissa erillisissä sopimuksissa eri sopimuskumppaneiden kanssa. (Lindström 2011, 66.) Vakiosopimusten käyttäminen vähentää yrityksen sopimusten valmisteluun käytettävää aikaa ja vaivaa, jolloin myös transaktiokustannukset eli sopimuksen teon mahdollistavat kustannukset kyetään pitämään pienenä. (Hiltunen 2011.)

Sopimuksien tulisi sisällyttää ehdot, jotka ovat myyjän etujen mukaisia. Kun käytössä on vakiosopimuslomakkeita, on ehdot syytä käydä läpi huolellisesti, sillä tulkinnanvaraiset sopimusehdot tulkitaan usein asiakkaan eduksi. Usein yritysten keskinäisissä sopimuksiin liittyvissä riidoissa on kyse vakioehtojen voimassaolosta. Korkein oikeus on ratkaisussa KKO 1997:61 katsonut, että sillä osapuolella joka vetoaa vakiosopimusehtoihin, on velvollisuus todistaa ehtojen olemassaolo sopimuksen osana. Vakioehtoja ei siis sovelleta, jos niihin vetoava osapuoli ei pysty näyttämään toteen ehtojen olevan osana solmittua sopimusta. Vakiosopimuksiin sisältyviä tärkeitä ehtoja ovat voimassaoloon ja kuluihin liittyvät seikat, esimerkiksi se kuinka kauan sopimus on voimassa sekä mitkä ovat maksuviivästyksen seuraukset. (KKO:1997:61; Lindström 2008, 66.)

4 Saatavien perintä

Kappaleessa kuvataan perinnän vaiheet aina saatavan synnystä mahdolliseen saatavan jälki-perintään. Myös perintä terminä määritellään, ja kuvataan perinnän eri osa-alueet ja eritellään vapaaehtoisen sekä oikeudellisen perinnän eroavaisuudet. Kappaleessa tarkastellaan saatavien jaottelua kolmeen eri tyyppiin; julkisoikeudellisiin, yksityisoikeudellisiin sekä kuluttaja- sekä yrityssaataviin. Mahdolliset keinot perinnän hoitamiseksi esitellään niin yrityksen itse hoitamana kuin myös palvelun ulkoistamisen näkökulmasta. Pintapuolisesti kappaleessa käydään läpi perinnän sääntelyä sekä saadaan vastaus siihen mitä termi hyvä perintätapa tarkoittaa.

4.1 Saatavan synty ja perintään siirtyminen

Saatavan syntyminen tapahtuu toisen sopimusosapuolen täyttäessä sopimuksessa määritellyn tehtävän. Ostajalle syntyy velvollisuus suorittaa maksu tavarasta, kun myyjäosapuoli on sen luovuttanut. Tällöin ostajalla on maksuvelvollisuus tavarasta ja vastaavasti myyjällä on saamisoikeus. (Lindström 2011, 62.) On myös mahdollista, että saatava syntyy ennen tavarantoimitusta, jos näin sovitaan. Kyseinen ehto voi tulla kyseeseen esimerkiksi aikaan sidotuissa sopimuksissa, joissa esimerkiksi myyjä toimittaa tavarantoimituksen ostajalle, kun ostaja on suorittanut kymmenen prosenttia kauppahinnasta sovittuun päivämäärään mennessä. Saatava voi myös syntyä monivaiheisesti esimerkiksi urakkasopimuksissa, jolloin urakatyön eri vaiheissa täytyy maksueräehtojen mukaisesti täyttää ehtoja, jolloin ehtojen täytyessä syntyy urakatyön vaiheeseen liittyvä saatava. (Lindström 2011, 62.)

Ennen kuin yrityksen saatava on syntynyt, on tilannetta mietittävä myös perinnän näkökulmasta. Yrityksen luotto asiakkaan maksukykyisyyteen on vahva. Kuitenkin, kun luottopäätös on tehty, on yrityksen tärkeää varautua tiettyjen toimintojen avulla mahdolliseen perintään, jos saatavaa ei makseta. (Lindström 2011, 63.) Perintä voidaan jakaa saatavien mukaisesti kahteen eri tyyppiin; yksityisoikeudellisiin ja julkisoikeudellisiin saataviin. Merkittävin ero näissä kahdessa näkyy perinnän toteutustahossa. Saatavat ovat perinnän näkökulmasta ajatellen mahdollista jakaa myös sen mukaan keneltä saatavia peritään. Tällöin kyseessä ovat kuluttaja- sekä yritys-saatavat. (Pönkä & Willman 2005, 52–53.)

Kaikkien saatavien voidaan periaatteessa ajatella olevan yksityisoikeudellisia, ellei erityislainsäädännössä ole määrätty toisin. Yksityisoikeudellisia saatavia ovat jokapäiväisessä liiketoiminnassa koituvat saatavat sekä miltei aina yksityisten yritysten saatavat. Jotta yksityisoikeudellinen saatava on mahdollista periä ulosoton kautta, tarvitaan siihen aina oikeuden päätös. (Pönkä & Willman 2005, 17-18) Yksityisoikeudellisista saatavista esimerkkeinä toimivat esimerkiksi pankkilainat ja vakuutusmaksut. Myös kunnat perivät yksityisoikeudellisia saatavia joita ovat esimerkiksi vesi- sekä energiamaksut. (Kunnat.net.)

Erityislainsäädännössä on määritelty, että lain säädöksen täyttävä saatava on ulosottokelpoinen suoraan ilman oikeuden päätöstä. Nämä julkisoikeudelliset saatavat ovat usein peräisin valtion, kuntien sekä kuntayhtymien palveluista. Esimerkiksi henkilöllisyystodistuksen hankinnasta koi-
tuu julkisoikeudellinen saatava. Lisäksi julkisen liikenteen tarkastusmaksut sekä terveydenhuol-
lon asiakasmaksut kuuluvat julkisen sektorin suoraan ulosottokelpoisiin saataviin niistä perittä-
vien maksujen osalta. (Pönkä ja Willman 2005, 17–19.)

Mitä tulee perintään, on myös mahdollista jakaa saatavat kuluttaja- ja yrityssaataviin. Perintälain 3 §:ssä kuluttajasaatavat määritellään elinkeinonharjoittajan saataviksi, jotka perustuvat joko kulutushyödykkeen luovuttamiseen tai luoton myöntämiseen kuluttajalle. (Laki saatavien perin-
nästä 513/1993.) Kuluttajan määritelmä selviää kuluttajansuojalain 1:4 §:ssä ja lain mukaan sillä tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka ei hanki hyödykettä liiketoimintaa varten. (Kuluttajan-
suojalaki 38/1978.) Elinkeinonharjoittajalla taas tarkoitetaan lain mukaan joko oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä joka saa taloudellista hyötyä esimerkiksi tarjoamalla kulutushyödykkeitä maksua vastaan. (Kuluttajansuojalaki 38/1978.) Eli kuluttajakaupassa ovat kyseessä kulutta-
jasaatavat ja vastaavasti yritysten tai elinkeinonharjoittajien välisessä liiketoiminnassa kyseessä ovat yrityssaatavat.

4.2 Vapaaehtoinen perintä

Vapaaehtoista perintää käytetään silloin kun tavoitteena on kotiuttaa saatavia ilman turvautu-
mista tuomioistuimeen ja ulosotto-organisaatioon. Tavoitteena on perinnän toteuttaminen nope-
asti, kustannustehokkaasti ja myös velalliselle mahdollisimman vähän haittaa tuottaen. Vapaa-
ehtoisen perinnän osapuolina ovat useimmiten vain velkoja ja velallinen, onnistuneessa vapaa-
ehtoisessa perinnässä rahat saadaan kotiutettua ja velallinen välttyy maksuhäiriömerkinnän
saamiselta. (Lindström 2011, 209.)

Vapaaehtoiseen perintään siirrytään usein huomautuskirjeen lähettämisen jälkeen. Huomautus-
kirjeiden ja vapaaehtoisen perinnän maksuvaatimukset erottavat toisistaan lähetetyn viestin
sävyero ja prosessin toteutustavat. Perintälaki koskee joka tapauksessa sekä huomautuskirjeitä
että varsinaista vapaaehtoista perintää. Yrityskaupassa velkojan on syytä ryhtyä perintätoimiin
viimeistään 14 päivän kuluttua laskun eräpäivästä. (Lindström 2011, 245.) Yksi maksumuistutus
on riittävä, mutta kahden maksumuistutuksen lähettämistä voidaan pitää sopivana enimmäis-
määränä, kolmatta maksumuistutusta ei ole enää kannattavaa lähettää. On todettu, että use-
ammilla maksumuistutuksilla ei ole enää toivottua tehoa velalliseen. Tehoa maksumuistutuksiin
saadaan esimerkiksi pienillä maksumuistutusten sisällön tehokeinoilla. Jos yritys itse lähettää
kaksi maksumuistutusta, on hyvä, jos niiden sisällöissä on hieman erilaista tekstiä, muistutusten
tulisi täten erota selvästi toisistaan. Tällöin vastaanottaja saattaa havahtua ja huomata kysees-

sä olevan jo toinen maksumuistutus. Myös sana ”erääntyneen” voidaan esimerkiksi alleviivata maksumuistutuksesta, tai muuten muotoilla kirjeen sisältö mahdollisimman selkeäksi ja velallisen huomion herättäväksi. Erilaisten kielellisten tehokeinojen käyttö on suotavaa. Jos vapaaehtoisen perinnän keinot eivät vaikuta velallisen saatavan maksamiseen, on tällöin velkojan aiheutta miettiä miten edetä asiassa, ja usein hyvä keino on käyttää perintätoimistoa oikeudellisen perinnän toteuttajana. Velallisyrittäjien itsensä lähettämien maksumuistutusten jälkeen selkeästi erilainen perintätoimiston kautta perinnän toteutus voi toimia tehokkaammin kuin se että velallisyrittäjä jatkaisi tehottomien maksumuistutusten lähettämistä. (Hakkarainen, 2017.)

Laskun erääntymisen alussa on suurin mahdollisuus saada velalliselta suoritus. Kun laskun eräpäivästä alkaa olla kulunut kymmeniä päiviä, tulisi vapaaehtoiseen perintään ottaa tehokkaammat keinot käyttöön, muutoin riskinä on luottotappioriskin merkittävä kasvaminen. Vaikka perintätoimiin olisi hyvä ryhtyä viimeistään kahden viikon sisällä laskun erääntymisestä, on mahdollista yritysten kanssa toimiessa ryhtyä perintätoimiin jo tuoreeltaan heti kun on havaittu, ettei maksua ole eräpäivänä saatu. Epäonnistuneen perinnän riski kasvaa mitä kauemmin aikaa on kulunut eräpäivästä. Jos maksusuorituksen saaminen venyy yli 60 vuorokauden, on onnistunut saatavan kotiuttaminen selvästi vaikeampaa ja todennäköisyys kasvaa sille, että saatava tullaan kirjaamaan luottotappioksi. (Hakkarainen, 2017.)

Vapaaehtoiseen perintään yritysten välisissä kaupoissa voidaan lisätä saatavaan myös muistutuskuluja, mikäli se on vain mahdollista. Mutta jos muistutuskulujen käyttäminen aiheuttaa liikaa vaivaa yrityksen taloushallinnossa, on mahdollista toteuttaa vapaaehtoista perintää ilman muistutuskuluja. Yritysten välisissä kaupoissa myös viivästyskorkoa käytetään ja sen määrä on sovitavissa, ja usein yritysten välillä on käytössä tavallista korkeampi viivekorko. Muistutuskuluja ei kuitenkaan ole välttämätöntä velallisyrittäjältä periä, mikäli velkoja toteaa sen olevan kannattamatonta. (Hakkarainen, 2017.)

Tavallisesti perintätoimet käynnistää perintäkirjeen lähettäminen. Määrätietoinen ja asiallinen teksti kuuluvat perintäkirjeeseen. Liian selittävä ja epäoleellisiin asioihin keskittyvä perintäkirje aiheuttaa helposti huomion viennin pois varsinaisesta asiasta. Perintäkirjeessä tulisi viitata selkeästi saatavan perusteeseen sekä velkojan mahdollisiin toimenpiteisiin, mikäli velallinen ei saatavaa maksa. (Lindström 2011, 245.) Huolimatta perintäkirjeen jämäkästä sävystä, on aina velallista koskevien uhkien oltava todellisia sekä lainsäädäntöä noudattavia. Mikäli velkoja ei toteuta uhkaamiaan seuraamuksia, on tällä mahdollisesti velkojan uskottavuutta heikentäviä vaikutuksia. Jos suoritusta ei makseta esitetyistä uhista huolimatta, on tällöin velkojan toteutettava esittämänsä toimenpiteet edellyttäen, että ne ovat lakia sekä hyviä perintätapoja noudattavia. (Lindström 2011, 246; Marjamaa 2014, 22.)

Perintäkirjeen lähettämisessä yritykselle on tärkeää tavoittaa henkilö, johon perintäkirjeessä esitetty uhka vaikuttaa ja joka on kykenevä maksun suorittamaan. Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä tulisi lähestyä suoraan joko omistajayrittäjää, talouspäällikköä tai toimitusjohtajaa. Pääasiana on, että perintäkirje osoitetaan henkilölle, joka pystyy pikaisesti tekemään päätöksen maksusta. (Lindström 2011, 246.) Perintäkirje voidaan toimittaa velalliselle postitse tai nopeammin esimerkiksi sähköpostin avulla. Ennen luottokaupan solmimista tulisi sopia etukäteen, jos aikomuksena on käyttää perintäkirjeen toimittamiseen muita tapoja kuin perinteisesti postitse. Sähköpostin etuna voidaan nopeuden lisäksi nähdä sen henkilökohtaisuus sekä lähetystavan poikkeuksellisuus, mikä mahdollisesti herättää velallisen huomion paremmin kuin perinteisellä perintäkirjeellä. (Lindström 2011, 252) Myös sähkeenä perintäkirje on mahdollista toimittaa. Sähkeen käyttö on sen verran harvinaista, että sillä on mahdollisesti suuri huomioarvo velallisiin, jotka eivät muihin perintäkeinoihin ole reagoineet. (Juvonen 2011, 15.)

Faksi toimii myös yhtenä perintäkirjeen toimittamisen muotona. Epätavallisuus sekä nopeus ovat faksin huomioarvoa lisääviä etuja. Kun käytetään velallisyriksen faksinumeroa, saattaa perintäviesti tavoittaa myös yrityksen muun henkilöstön. Tämä mahdollisesti aiheuttaa yrityksen taloushallintoon sekä yritysjohtoon lisää paineita laskun maksamiselle. (Lindström 2011, 248.) Faksi toimii tehokkaana perintäkeinona varsinkin silloin, kun on tarve toimia nopeasti. Kuten puhelinperinnässäkin, tulisi faksina lähetettävä perintäkirje kohdistaa sellaiselle henkilölle, joka siihen pystyy halutulla tavalla reagoimaan. Perintäkirjeen tulisi olla faksilla lähetettäessä sisällöltään hillitty, mutta kuitenkin määrätietoinen. Monet asiaan liittymättömät henkilöt ovat saattaneet nähdä lähetetyn perintäkirjeen, mikä on omiaan lisäämään tapahtumaan liittyvää kiusallisuutta. Perintäkirjeen tekstin ei tulisi olla liian uhkaava ja hyvän maun rajat ylittävä, sillä tavoitteena on, että velallinen tulevaisuudessa maksaisi saatavat ennen kuin niitä ryhdytään perimään faksin avulla. Faksin kautta tuleva perintäkirje saattaa yllättää ja aiheuttaa hämmennystä velallisessa, mikä edesauttaisi maksusuorituksen toteutumista. Jotta faksilla perintäkirjeen lähettämisen yllätysvaikutus säilyisi, tulisi faksia käyttää harkitusti ja maltilla. (Lindström 2011, 248.)

Puhelinperintää käytetään saadakseen lisätehoa perintään vaikuttamalla henkilökohtaisesti velalliseen. Puhelinperinnän toteuttaminen on haastavampaa kuin perintäkirjeiden lähettäminen, mutta huolellisella valmistautumisella ja selkeillä tavoitteilla on puhelinperinnällä hyvät mahdollisuudet saada velallinen sitoutumaan saatavan maksamiseen. Yrityisperinnän ollessa kyseessä puhelinperinnän tavallinen ajoitus aika on normaalin päivätyöajan puitteissa. Useimmiten on asiaankuuluvaa soittaa yrityksen työntekijälle, joka vastaa maksupäätöksistä. (Lindström 2011, 248–249.) Puhelinperintä on kirjeperintää kalliimpaa ja siksi sitä on kustannustehokasta käyttää maltillisesti. Puhelinperintä tulisi kohdistaa yrityksiin, joilla on suurimmat avoinna olevat saatavat tai joiden taloudellinen tilanne vaikuttaa edellyttävän nopeita toimenpiteitä. Puhelinpe-

rintää toteutettaessa on mahdollista saada myös muuta kuin perintään suoranaisesti liittyvää tietoa. Nämä saadut tiedot tulisi tallentaa, sillä näille tiedoille voi tulla tarvetta mahdollisessa oikeudellisessa perinnässä, jonka määritelmä esitetään myöhemmin. (Lindström 2011, 249.)

Edellä mainittujen tapojen lisäksi vapaaehtoista perintää voidaan toteuttaa myös henkilökohtaisen perintäkäynnin avulla. Perinnän toteutus vieraillemalla velallisen luona ei ole enää nykypäivän Suomessa yleistä, toisin kuin 1970-luvulla. Mutta kansainvälisellä tasolla näitä perintäkäyntejä käytetään vielä yleisesti. Varsinkin suuria yrityssaatavia on asianmukaista periä henkilökohtaisten perintäkäyntien avulla. (Lindström 2011, 252.) Henkilökohtaiset perintäkäyntien toteutuksen tulisi olla asiakaskäyntien ja neuvottelujen tapaista, asiallista henkilökohtaista perintää ei ole uhkaava tai väkivaltainen käytös. Keskustelun sävyn tulisi kuitenkin olla määrätietoista, ja velallista velan maksuun rohkaisevaa. Yhteiseen ratkaisuun pyrkiminen on henkilökohtaisen perinnän tavoite, ja onnistunut perintäneuvottelu johtaa saatavan maksamiseen. (Lindström 2011, 252–253.) Henkilökohtainen perintä on tehokasta, mutta hyvin paljon resursseja vievää. Samoin kuin puhelinperinnän toteutukseen, myös henkilökohtaiseen perintään tulisi valmistautua erityisellä huolellisuudella. Etukäteen on päätettävä rajat velallisen mahdolliselle maksuohjelmalle sekä perinnän tavoite on määriteltävä. Kuluttajaperinnässä henkilökohtainen perintä voidaan kokea yksityisyyden suojaa loukkaavaksi, mutta yritysverintään henkilökohtainen perintä tietyissä tilanteissa sopii, varsinkin kun kyseessä ovat suuret yrityssaatavat. (Lindström 2011, 253.)

4.3 Oikeudellinen perintä

Oikeudellisen perinnän pääasiallisena tavoitteena toimii se, että velallinen maksaisi velkansa tai tekisi maksusopimuksen velkojan kanssa. Toisarvoisena tavoitteena toimii täytäntöönpanopöytäkirjan eli oikeuden päätöksen järjestäminen. Velkoja voi tukeutua tällöin ulosoton apuun saatavan perimiseksi velallisen omaisuudesta. (Lindström 2011, 264.) Oikeudelliseen perintään ryhdytään yleisimmin siinä vaiheessa, kun vapaaehtoisen perinnän mahdollisuudet ja keinot on jo käytetty. Perintä on myös oikeudellisessa perinnässä sitä tehokkaampaa, mitä nopeammin perintä saadaan aloitettua. Todennäköisyys velan onnistuneelle perinnälle on suurempi, kun oikeudellinen perintä on aloitettu tarpeeksi aikaisessa vaiheessa. Vaikka oikeudellinen perintä on syytä aloittaa ajoissa, on kuitenkin sen käynnistäminen harkittava huolella. Velkojan on aiheutta kartoittaa velallisen aikaisempaa maksukäyttäytymistä, josta voi olla hyötyä mietittäessä oikeaa tuloksellista perintätapaa velallisen osalta. (Lindström 2011, 264.)

Oikeudellisen perinnän onnistuminen on sitä epävarmempaa mitä maksuhäiriöisempi velallinen on. Jos yrityksellä on vakavia maksuhäiriöitä, on tämä selkeä viesti velkojalle, ettei oikeudellisen perinnän onnistuminen lähiaikoina ole kovin todennäköistä. Yrityksen konkurssista aiheutu-

va varojen puute toimii yhtä vakavana maksuhäiriönä kuin yksityisten henkilöiden ulosmittausvarattomuus. Jos yritys on haettu konkurssiin, ei yrityksellä ole ollut varoja kattaa edes konkurs-sikustannuksia. Jos velallisyritys on konkurssitilanteessa, ei tällöin yrityksen velkoja ole miele-kästä edes yrittää periä oikeudellisen perinnän kautta. Jos yritys on todettu varattomaksi, tar-koittaa se joko sitä, että yritys on lopettamassa tai jo lopettanut liiketoimintansa harjoittamisen. (Lindström 2011, 266.)

Velkojan on mahdollista suorittaa oikeudellista perintää itsenäisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Velkojan on suotavaa käyttää perintäasioihin erikoistunutta asiamiestä, joita ovat esimerkiksi perintätoimistot sekä lakiasiaintoimistot. Oikeudellisesta perinnästä koituvat kustan-nukset tulee arvioida ja suhteuttaa perittävän saatavan määrään. Saatavan ollessa pieni, ei oikeudellisen perinnän toteuttaminen ole aina kustannustehokasta, sillä koituvat kustannukset voivat nousta perittävän saatavan suuruiseksi. Tällaisessa tilanteessa ei perintään kannata ryh-tyä, sillä velallisen ollessa varaton, perintäkulujen maksusta on vastuussa velkoja. Kun oikeu-delliseen perintään ryhdytään, jää kuluriski aina velkojan vastattavaksi. (Lindström 2011, 264.) Jälkiperintään ryhdytään, kun perinnän onnistumista lähiaikoina pidetään epätodennäköisenä esimerkiksi velallisen heikon maksukyvyn vuoksi. Jos joko oikeudellisen tai vapaaehtoisen pe-rinnän keinoin perintä ei tuota tulosta, on tällöin mahdollisesti kannattavaa periä velkaa jälkipe-rinnän kautta. Velkojan oikeus saatavaan tällöin säilyy, kun velka ei pääse vanhenemaan. (Suomen Perintätoimisto Oy 2016.) Perintää ei lopeteta kokonaan, sillä velallisen maksukyky saattaa parantua tai velallisen olinpaikka löytyä, jolloin jälkiperinnän avulla voidaan saada velal-liselta suoritus. (Rikalainen & Uitto 2008, 189.)

4.4 Perinnän sääntely

Vuonna 1999 tuli voimaan laki saatavien perinnästä. Suurempia perintälakia koskevia muutok-sia on tehty vuosina 2005 sekä 2013, esimerkiksi perintälakiin on lisätty vuonna 2005 säännös siitä, että velkojalla on pyynnöstä oikeus saada ajantasaiset tiedot omasta velkatilanteestaan velkojalta. Tämä säännös koskee kuluttajavelkojen lisäksi myös yritysvelkoja. (Lindström 2011, 212.)

Perintälaki on säädetty ehkäisemään epäasiallisten perintätapojen käyttöä saatavia perittäessä. (Lindström 2011, 2015.) Perintälaissa määritellään, ettei perinnässä ole sallittua käyttää velalli-sen kannalta sopimattomia menettelytapoja. Laissa on tarkennettu myös, ettei perintää toteutet-taessa saada antaa väärä tai harhaanjohtavia tietoja mahdollisista seuraamuksista, jotka ai-heutuvat maksun laiminlyönnistä. Myöskään velalliselle ei saa aiheuttaa tarpeettomia tai koh-tuuttomia kuluja eikä velallisen yksityisyydensuojaa voida vaarantaa. (Laki saatavien perinnästä 513/1999, 4 §.)

Lain tarkoittamalla perinnällä tarkoitetaan menettelytapoja, joilla pyritään saamaan vapaaehtoinen suoritus erääntyneestä saatavasta velallisesta tai muulta maksuvelvolliselta, kuten takaajalta. Jos saatava ei ole erääntynyt, ei saatavan laskuttaminen ole vielä tällöin perintää lain tarkoitamina. Luonteeltaan perintälaki on niin sanottu toissijainen yleislaki, jota sovelletaan siinä tapauksessa, jos muualla ei ole lainpuitteissa toisin säännelty. Perintälaki on myös pakottavaa, jolla tarkoitetaan sitä, ettei säädetyistä laista voi poiketa velallisen vahingoksi, vaikka velallinen olisi toimeen suostuvainen. Jos sopimusehdossa heikennetään velallisen oikeudellista asemaa, on sopimusehto tällöin mitätön. (Lindström 2011, 213–214)

Suomen laissa ei ole määritelty enimmäismäärää yrityssaatavien perintäkuluille, toisin kuin kuluttajaperinnässä on olemassa kattoraja perintäkulun enimmäismäärälle. Yrityisperinnässä perintäkulujen edellytetään olevan kohtuullisia suhteessa saatavan määrään perintälain 10 §:n mukaisesti. (Lindström 2011, 236.) Koska yrityssaatavilla ei ole olemassa enimmäismäärää, joutuvat yksityisyrittäjät selkeään eriarvoiseen asemaan perinnässä yksityishenkilöihin verrattuna. Suomen Yrittäjät ovatkin tehneet aloitteen keväällä 2016 siitä että myös yrityssaatavien perinnällä tulisi olla kattoraja sen suhteen, paljonko kohtuullisia perintäkuluja voidaan velallisyrittäkseltä periä. (Juvonen 2016.) Jos yrityssaatavien perintäkulujen kohtuullisuudessa esiintyy näkemyseroja, ratkotaan nämä ristiriidat viimeistään yleisessä tuomioistuimessa. (Lindström 2011, 237.)

Vuonna 2013 Suomessa uudistettiin perintälakia, ja uudistusten yhteydessä on täytäntöön asetettu Euroopan unionin uudistettu maksuviivästytdirektiivi. Direktiivi liittyy maksuviivästyksiin tavaroiden tai palvelujen toimittamisessa yritykseltä toiselle yritykselle tai yritykseltä viranomaisille, mutta kuluttajia direktiivi ei koske. Maksuviivästytdirektiivin mukaisesti, jos maksu viivästyy, on velkojalla oikeus saada velallisyrittäkseltä 40 euroa vakiokorvauksena perintäkuluista. Yrityksen on oikeus saada 40 euroa velalliselta perintäkuluista, mikäli velkoja on oikeutettu viivästykskorkoon. Velkojalla on oikeus saada myös vakiokorvauksen lisäksi korvauksia perintätoimiin liittyvistä kuluista niiltä osin kuin niiden määrä ylittää vakiokorvauksena olevan 40 euroa. (Laki saatavien perinnästä 513/1999.)

Hyvä perintätapa tarkoittaa käsitteenä joukkoa perusohjeita, joita noudattamalla perintää tulee suorittaa. Perintää voidaan suorittaa yleisesti hyväksytyllä tavalla, kun noudatetaan näitä tiettyjä normeja ja ohjeistuksia. Hyvässä perintätavassa on määritelty myös kiellettyjen ja sallittujen perintätoimien rajat. (Pönkä & Willman 2005, 37-38.) Perinnän tulee olla hyvien perintätapojen mukaisesti perintälakia noudattavaa, ja sen täytyy olla asianmukaisesti ja velallisen yksityisyyttä kunnioittaen toteutettua. (Lindström 2011, 216.) Hyvän perintätavan säännökset tulisi ottaa huomioon niin velkojan itsensä kuin toimeksiantajan suorittamassa perinnässä sekä yritys- että kuluttajaperinnässä. Kansainvälisessä kaupassa hyvän perintätavan määritelmä vaihtelee valti-

oittain, mutta vaikka käytännöt voivat erota toisistaan, kuuluu hyvään perintätapaan lähes kaikissa maissa vapaaehtoisen perinnän aloittaminen kirjeperinnän kautta. (Seulu, M-R 2015.)

4.5 Perintä yrityksen itse hoitamana

Yritykset voivat toteuttaa kaikkien perintävaiheiden hoitamisen itsenäisesti ilman ulkopuolista apua. Yritykseltä tämä vaatii resursseja ja tietotaitoa, etenkin oikeudelliseen perintään ryhtyessä on tärkeää olla oikeaa tietoa sekä asiantuntemusta. Ulkopuolisen perintätoimintoja tarjoavan yrityksen käyttäminen perinnän hoitamisessa on usein sekä järkevää että taloudellisesti kannattavaa. Tällöin myös perintä tulee toteutettua asiantuntevasti ja ammattimaisella otteella. Perinnästä koituu aina kuluja velkojalle, vaikka yritys hoitaisi itse saatavien perinnän. Kuluja aiheutuu yrityksen itsensä hoitamana muun muassa perintätoimintoihin liittyvistä postituksista sekä perintää hoitavien henkilöiden palkkakuluista (Lindström 2005, 209.)

Kotimaan perintä voi osoittautua haastavaksi, mutta kansainvälinen perintä voi osoittautua yritykselle paljon haastavammaksi sekä yrityksen resursseja saattaa kuluja perinnän hoitamiseen kohtuuttoman paljon. Usein ulkomainen velkoja on heikommassa asemassa paikallisiin velkojiin nähden kansallisten säännösten takia. Velkoja joutuu perintätoimia tehdessään toimimaan vieraan oikeusjärjestelmän parissa ja usein asiat joudutaan hoitamaan vieraalla kielellä. Moni yritys on näiden kustannuksia ja muita resursseja vievien perintätapausten takia kokenut kansainväliset oikeusjutut niin hankaliksi, että yritys ei ollenkaan saata asiaa tuomioistuimen käsiteltäväksi vaan jättää saatavan mieluummin perimättä. (Lindfors 2012, 18.)

Itse hoidettua perintää voidaan tehostaa hyvällä projektinhallinnalla. Projektinhallinnan voidaan määritellä yksinkertaisesti olevan projektin suunnittelua sekä projektin sujumisen valvontaa. Projektinhallinta on onnistunutta, kun projektin tavoitteet on saavutettu siten että asetetussa aikataulussa on pysytty resursseja hyödyntäen. (Heinonen 2015, 4.) Itse hoidetun perinnän projektinhallinnan tueksi on mahdollista ottaa käyttöön projektinhallinnan työkaluja, jotta itse hoidetun perinnän mahdollisuudet tuloksellisuuteen olisivat mahdollisimman onnistuneet. Tarjolla on paljon erilaisia helposti käyttöön otettavia projektinhallintaohjelmia projektinhallintaan, ja yrityksen toimintaan ja tarpeeseen sopivan ohjelmiston ottaminen käyttöön perinnän hoitamisessa helpottavat perinnän toteuttamista. Ohjelmiston avulla perintää hoitava henkilö pystyy tehokkaammin olemaan ajan tasalla perinnän toteuttamisessa, kun kaikki tarvittava perintään liittyvä on kirjattu järjestelmällisesti ja aikataulutetusti ylös.

4.6 Ulkoistettu perintä

Perintätoimenpiteet voidaan antaa joko kokonaan tai osittain ulkopuoliselle perintätoimiin keskittyvälle yritykselle hoidettavaksi. Yritys voi esimerkiksi itse hoitaa vapaaehtoista perintää muis-

tuttamalla saatavasta kirjeitse postilla ja jättää oikeudellisen perinnän hoitamisen perintätoimistolle. Yrityksen on myös mahdollista jättää koko perintäprosessinsa hoitaminen ulkopuolisen toimijan hoidettavaksi. (Lindström 2015, 209.)

Itse toteutettuun perintään omien saatavien perimiseen ei vaadita yritykseltä koskaan lupaa. Jatkuvaa perintätoimintaa harjoittavilta vaaditaan toimilupa Etelä-Suomen lääninhallitukselta. Suomessa perintätoimintaa harjoittaa noin 150 perintäyritystä, joilta löytyy toimilupa toimintaansa. Monet suomalaiset perintätoimistot ovat keskittyneet kotimaan perintään, mutta osa suomalaisistakin perintätoimistoista toteuttaa kansainvälisiä perintätoimeksiantoja. Perintätoimistoista suurin osa ovat pieniä yrityksiä ja alaa hallitsee Suomessa kaksi kansainvälistä perintäyritystä. (Koulu & Lindfors 2010, 40.) Suomessa kaksi suurinta toimijaa perintäpalveluissa ovat Intrum Justitia sekä Lindorff, joiden palvelutarjoamaan kuuluvat kotimaan perinnän ohella myös kansainväliset perintäpalvelut. Intrum Justitia sekä Lindorff ovat Suomessa kuitenkin aikeissa yhdistyä yhdeksi suureksi toimijaksi vuoden 2017 aikana. (Talouselämä 2016.)

Perintä voidaan kansainvälisessä perinnässä ulkoistaa joko perintätoimistolle tai asianajajan hoidettavaksi. Vaikka turvautumisesta ulkomaalaisen toimijan apuun voi olla paljon hyötyä perintätoimeksiannon jättäjälle, täytyy yhteistyökumppania valitessa ottaa huomioon, ettei perinnän hoitaminen vaadi kaikissa maissa lupia ja toiminnan valvominen voi olla puutteellista. Kansainvälisten toimijoiden kanssa asioidessa on hyvä huomioida, että perintätoimiston konkurssi tai vilpillinen toiminta voivat olla todennäköisempänä riskinä kuin suomalaisten perintäpalveluiden kohdalla. Tämän takia yrityksen tulee olla tarkka siitä, millaisen asiantuntijan kanssa yritys on aikeissa tehdä yhteistyötä. Ylipäättään turvallisinta suomalaiselle velkojalle on toimia suomalaisen yhteistyökumppanin kanssa, jonka avulla on mahdollista hoitaa perintää myös muualta maailmasta. (Seulu, M-R 2015.)

5 Saatavien perintä Euroopan unionissa

Seuraavassa kappaleessa läpikäydään Euroopan unionin toimintatapoja ja säännöksiä liittyen saatavien perintään Euroopan unionin alueella. Kappaleessa esitellään toimenpiteitä, joita Euroopan unioni on kehittänyt mahdollistaakseen yksinkertaisemman rajat ylittävän velkojen perinnän. Ennen uusien menettelyjen käyttöönottoa Euroopan unionin valtioiden rajat ylittävä niin yritys- kuin kuluttajaperintä oli haastavampaa, mutta nykyisellään Euroopan unioni tarjoaa keinoja ratkaista nämä perintään liittyvät riita-asiat tehokkaammin. Euroopan unionin yksi peruspiilareista on niin yritysten kuin kuluttajien oikeus käydä liiketoimintaa Euroopan unionin sisällä valtioiden rajojen yli ja nykyisellään Euroopan unioni on kehittänyt velkojen perintää tehokkaammaksi vastaamaan vapaan liikkuvuuden periaatetta.

5.1 Kansainvälisen perinnän kehittämistoimenpiteet Euroopan unionissa

Valtioiden rajojen ylittävien velkojen perinnän ja muun täytäntöönpanon ongelmat on tiedostettu Euroopan unionissa. Syntyneitä ongelmia on pyritty ratkomaan lainsäädäntötoimin. 2000-luvulla lainsäädännön uudistus on ollut nopeaa, mutta täytäntöönpanon tehostaminen on haluttu tehdä porrastetuin toimenpitein, sillä jäsenvaltioiden prosessioikeus on vahvasti iskostunut kunakin valtion omiin oikeustapoihin. (Lindfors 2012, 20–21.)

Vuonna 1968 luotiin Brysselin yleissopimuksella järjestelmä, joka toimii lähtökohtana Euroopan unionin rajat ylittävälle perintätoimille. Brysselin yleissopimuksen myötä Euroopan unionissa toteutettiin säännökset tuomioistuimen toimivallasta kansainvälisisissä oikeudenkäynneissä sekä siitä, miten toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio pannaan täytäntöön toisessa jäsenmaassa. Brysselin sopimusta vastaava järjestelmä on vuonna 1988 luotu Luganon yleissopimus, johon liittyivät sen aikaiset EFTA-maat. Sisällöltään nämä kaksi sopimusta ovat hyvin samankaltaisia, joten tavallisesti voidaan puhua eurooppalaisten yleissopimusten järjestelmästä ilman näiden kahden sopimuksen säännösten erottelua toisistaan. (Lindfors 2012, 20-21.)

Yleissopimuksiin perustuva järjestelmä on rakentunut kahden Euroopan unionin jäsenvaltion itsevaltaisuutta painottavan säännön varaan. Yleissopimuksissa ei käytetä yhtenäistettyjä säännöksiä liittyen oikeudenkäyntimenettelyihin vaan oikeudenkäynnissä on käytössä tuomioistuimaan kansallinen prosessuaaliset eli prosessioikeudelliset menettelytavat. Toinen sääntö oli se, että toisessa jäsenvaltiossa annettava tuomio ja sen täytäntöönpano edellyttivät erillistä tuomion vahvistamista täytäntöönpanokelpoiseksi valtiossa, jossa tuomio olisi tarkoitus panna täytäntöön. (Lindfors 2012, 21.)

Tätä tuomion rajat ylittävää menettelyä edellytti niin sanottu eksekvatuuri eli täytäntöönpanomääräys, jolla tarkoitetaan velkojan kotimaassa hankitun ulosottoperusteen vahvistamista

velallisen kotimaan tuomioistuimessa. (Lindfors 2012, 18; Oikeusministeriö 2015.) Kuitenkin vuonna 2015 ryhdyttiin soveltamaan niin sanottua Bryssel I – asetusta, jossa luovutaan asteittain eksekvatuurimenettelyn käytöstä kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa annetuista siviilituomioista, lukuun ottamatta kunnianloukkaus- ja ryhmäkanneasioita. Euroopan unionissa on vuoteen 2016 mennessä onnistuttu luopumaan eksekvatuurimenettelyn käytöstä kansainvälisissä riidattomissa saamisissa sekä vähäisissä, korkeintaan 5000 euron saatavia koskevissa vaateissa. (Leppäluoto 2015.)

Eksekvatuurimenettelystä aiheutuvat kustannukset sekä vaaditun käsittelyn viipymärajat ylittävässä tuomioiden täytäntöönpanoissa olivat jo Euroopan yhteisön tiedossa ennen 2000-luvun alkua. Tuohon aikaan eksekvatuurimenettelystä luopumisen ajateltiin olevan liian jyrkkää ja harkitsematonta. Tuolloin koettiin eksekvatuurimenettelyn keventämisen olevan parempi vaihtoehto kuin sen käytöstä kokonaan luopuminen. Tämä kevennys suoritettiin niin sanotun Bryssel I – asetuksessa siviili- ja kauppaoikeuden alalla, jolla korvattiin Brysselin yleissopimuksen neuvoston asetus (EY) n: o 44/2001 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta. Asetusta ryhdyttiin soveltamaan vuonna 2002 Brysselin yleissopimuksen rinnalla, siten ettei Bryssel I -asetus kumonnut Brysselin yleissopimusta vaan tilanteesta riippuen yhä edelleenkin sitä on mahdollista soveltaa silloin kun Bryssel I -asetuksen soveltaminen ei ole mahdollista. (Lindfors 2012, 22.)

Bryssel I -asetuksen merkittävin uudistus on se, ettei toisessa sopimusvaltiossa annettua tuomiota viedä enää täytäntöönpanovaltion tuomioistuimeen, jotta se saisi täytäntöönpanokelpoisuuden. Tässä tapauksessa missä tahansa Euroopan unionin maassa lukuun ottamatta Tanskaa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio on nykyään täytäntöönpanokelpoinen kaikissa sopimusvaltioissa. Uudessa menettelyssä vastaajan on itse oltava aloitteellinen ja itse käynnistettävä hakemuksella menettely mahdollisen tuomion täytäntöönpanon torjumiseksi. (Leppäluoto 2015.) Bryssel I -asetuksesta löytyvät ohjeet siitä, missä valtiossa rajat ylittävä oikeustapaus hoidetaan. Tavallisesti vastaajan ollessa yritys, täytyy asia säädöksen mukaisesti käsitellä yrityksen kotipaikan tuomioistuimessa. (Reding, 2017.) Seuraavassa esitellään eri menettelyt, joita on mahdollista käyttää oikeustapauksien käsittelyssä, kun vastaajalla on kotipaikka toisessa Euroopan unionin maassa kuin kantajalla.

5.2 Eurooppalainen maksamismääräysmenettely (EY 861/2007)

Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn vuonna 2008 käyttöönoton tarkoituksena on saada oikeudenkäynnit helpommiksi, nopeammiksi ja halvemmiksi valtion rajat ylittävissä oikeustapauksissa. Asetusta sovelletaan vain riitauttamattomiin saataviin, joita velallinen ei ryhdy

vastustamaan. Saatavan on oltava rahamääräinen, mutta vaatimuksen arvolle ei ole asetettua enimmäisrajaa. (Oikeusministeriö 2008, 29–31.)

Menettely on tehty helpottamaan velkojan asemaa rajat ylittävissä tapauksissa kahdella tavalla. Maksamismääräysmenettelyä sovelletaan lähestulkoon samalla tavalla jokaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa lukuun ottamatta Tanskaa. Velkojan ei tarvitse ottaa selvää vieraan maan oikeusjärjestelmästä, jotta hän voi käynnistää velkomisasian käsittelyn, vaan asia tullaan käsittelemään jäsenvaltioissa yhdenmukaisessa selkeässä menettelyssä. Toinen velkojaa helpottava seikka on se, että velkoja voi saada menettelyssä aikaiseksi ulosottoperusteen, joka voidaan suoraan laittaa täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa ilman että ulosottoperustetta täytyy erikseen vahvistaa tuomioistuimessa, jossa tuomio on täytäntöön pantu. Tällöin ulosottoperuste voidaan suoraan toimittaa taholle, joka vastaa täytäntöönpanosta esimerkkinä Suomessa ulosottoviranomainen. (Lindfors 2012, 139.)

Eurooppalaiseen maksamismääräysmenettelyyn ryhdytään vakiolomake A:lla, jonka velkoja täyttää. (Liite 1.) Velkojaa helpottavat yksityiskohtaiset täyttöohjeet, jotka ovat hakemuksen ohessa. Tuomioistuimen on mahdollista pyytää tehdylle hakemukselle oikaisua tai täydennystä, jolloin velkojan on täytettävä vakiolomake B (Liite 2.) ohjeiden mukaan ja toimitettava se tuomioistuimeen. Pääasiassa menettely käynnistetään velallisyriityksen kotimaan tuomioistuimessa, mutta joissain oikeustapauksissa, voi Yritys X laittaa hakemuksen Suomessa Helsingin Käräjäoikeudelle, joka on ainoa suomalainen tuomioistuin jossa hakemuksen voi laittaa vireille. Vaatimuslomake tulee toimittaa tuomioistuimen käyttämällä kielellä tai toisella kielellä, jonka tuomioistuin pystyy hyväksymään. (Reding, 2017.)

Vastaajalle on sovellettaessa eurooppalaista maksamismääräysmenettelyä ilmoitettava mahdollisuudesta maksaa määräyksen mukainen summa kantajalle tai vaihtoehtoisesti vastustaa maksamismääräystä lähettämällä vastine tuomioistuimeen 30 päivän sisällä siitä, kun vastaaja on saanut tiedoksiannon. Jos käy niin että vastaaja vastustaa vastineessaan määräystä, maksamismääräysmenettelyä ei enää jatketa. Tällöin menettelyä jatketaan tavallisena riita-asiana määräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltaisissa tuomioistuimissa, mikäli kantaja ei ole erikseen pyytänyt etukäteen sitä, että menettely lopetetaan tässä tilanteessa. Mikäli maksamismääräysmenettely saadaan suoritettua, on määräys tällöin täytäntöönpanokelpoinen kaikissa jäsenvaltioissa sen jälkeen, kun määräys on yhdessä jäsenvaltiossa annettu. Määräystä ei tarvitse siis julistaa täytäntöönpanokelpoiseksi erikseen eri valtioissa. (Oikeusministeriö 2008, 36–39.)

5.3 Vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely (EY 1896/2006)

Eurooppalaista vähäisiin vaatimuksiin sovellettavaa menettelyä on mahdollista hyödyntää rajat ylittävissä oikeustapauksissa Euroopan unionin sisällä. Asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisten saatavien perinnässä. (Eur-lex. Europa, 2016.) Tämän menettelyn käyttöönoton myötä poistettiin eksekvatuurimenettely, joka muutti entistä tilannetta siten, ettei toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano enää vaadi sitä, että tuomio julistettaisiin täytäntöönpanovaltiossa täytäntöönpanokelpoiseksi. (Oikeusministeriö 2008, 5-6.) Asetuksen tarkoituksena on saada valtion rajat ylittävät oikeudenkäynnit yksinkertaisemmiksi ja nopeammiksi sekä myös halvemmiksi. (Oikeusministeriö 2008, 5.) Eurooppalaisesta maksamismääräysmenettelystä asetusta eroaa eniten siinä, että vähäisiä vaatimuksia koskevaa asetusta on mahdollista soveltaa myös riitaisissa saatavissa. (Oikeusministeriö 2008, 29.)

Asetusta voidaan soveltaa tilanteessa, jossa vaatimuksen arvo korkoineen ja muine kustannuksineen on enintään 5000 euroa, jonka jälkeen asetuksen mukaisen vaatimuslomakkeen toimitaminen toimivaltaiseen tuomioistuimeen on mahdollista. Vaatimuksen valuuttana voi olla euron lisäksi muukin rahayksikkö tai fyysinen tavara, mutta euromääräisesti arvon tulee olla enintään 5000 euroa. (Oikeusministeriö 2008, 5-6.) Asetusta voidaan soveltaa vain valtioiden rajat ylittävissä tapauksissa ja asetuksen menettelyperiaatteet ovat samanlaiset kaikissa jäsenvaltioissa lukuun ottamatta Tanskaa, joka on menettelyn ulkopuolella. Kuitenkin jos asetusta ei sisällä sääntöjä tietyille tilanteille, sovelletaan jokaisen jäsenvaltion omaa lainsäädäntöä osana asetuksen soveltamista. (Oikeusministeriö 2008, 5-6.) Jotta kantaja voi aloittaa eurooppalaisen vähäisiin vaatimuksiin sovellettavan menettelyn, on täytettävä vakiomuotoinen vaatimuslomake A (Liite 3). Mikäli toimivaltainen tuomioistuin toteaa lomakkeen täytetyn virheellisesti, on tuomioistuin velvollinen antamaan kantajalle tilaisuuden täydentää hakemustaan edellä mainitun menettelyn tavoin, mikäli hakemus ei ole selkeästi perusteeton. Tällöin kantajan tulee käyttää vakiolomaketta B (Liite 4), johon täydennetään tuomioistuimen vaatimat korjaukset tai täydennykset samoin periaattein kuin maksamismääräyksen vastaavaan vakiolomakkeeseen. (Oikeusministeriö 2008, 8- 9.)

Kun tuomioistuin on saanut oikein täytetyn vaatimuslomakkeen, on sen annettava vastaajalle tiedoksi 14 päivän kuluessa jäljennös vaateesta sekä olemassa olevista todisteista sekä vastauslomake, johon tuomioistuin on täyttänyt vaatimusta koskevat perustiedot. Vastaajan tulee antaa vastauksensa 30 päivän sisällä tiedoksiannosta täyttämällä vastauslomake sekä liittää oheen asiaa koskevat todisteet. Kantajalle taas tulee lähettää kopio vastaajan vastauksesta ja muusta asiakirja-aineistoista 14 päivän sisällä, kun tuomioistuin on saanut vastauksen. (Oikeusministeriö 2008, 10.)

5.4 Saksalaiset perintäkäytännöt

Kansainvälinen perintä voi osoittautua haastavaksi yksittäiselle yritykselle huolimatta siitä, että kyseessä olisi Euroopan unionin jäsenvaltio. Perinnän käytännöt vaihtelevat maittain ja näiden käytäntöjen omaksuminen voi olla yritykselle hyvin aikaa vievää. Yritys X asioi paljon saksalaisten yritysten kanssa, joten erityisen tärkeää Yritys X:lle on tuntee saksalaiset erityispiirteet mitä perintään tulee, mikäli aikovat itse jatkossa hoitaa perintää.

Saksalaisessa perinnässä on kaksi vaihtoehtoista menettelyä, jotka ovat sovittelumenettely sekä oikeudenkäyntimenettely. Näistä ensin mainittu on velkojalle yksinkertaisempi ja helpompi tapa hoitaa perintää, sillä sovittelumenettelystä ei tule kuluja velkojalle toisin kuin oikeudenkäyntimenettelystä. Huolimatta siitä kummalla tavalla perintäprosessi käynnistetään, alkaa prosessi Saksassa aina kirjallisella maksumuistutuksella joka lähetetään velalliselle. Jos maksua ei saada maksumuistutusvaiheen jälkeen, yleistä on, että velkoja yrittää ottaa yhteyttä henkilökohtaisesti velalliseen puhelimitse. Puhelinsoiton aikana maksukäytännöistä pyritään sopimaan joko erissä tai viivyttelemällä maksuaikaa. Jos puhelinsoitot ja maksumuistutus ei saa velallista suorittamaan velan maksua, on tavallista ottaa yhteyttä saksalaiseen perintätoimistoon. Ulkopuolisen yrityksen aloittama perintä saa yleensä velkojan kannalta positiivisen ratkaisun siten että velallinen maksaa laskun kolmannen osapuolen mukaan tulon ansiosta. (BridgeWest 2014.)

Vaikka saksalaiset tuomioistuimet ovat tehokkaita, on hyvin suositeltavaa ennen oikeusmenettelyn käynnistämistä harkita sovittelumenettelyn aloittamista. Tässä vaiheessa tulee ottaa selvää velallisyriksen taloudellisesta tilanteesta, sillä jos yritys osoittautuu maksukyvyttömäksi tai jos yritys ei ole enää aktiivisena, on oikeudellisen perinnän menettelyn hyödyntäminen lähes mahdotonta. Sovittelumenettelyssä yritetään saada kompromissi velallisen ja velkojan välille, ja joskus tämän seurauksena velallinen päätyy suorittamaan erääntyneen laskunsa. Yleinen menettelyn tulos Saksassa on myös se, että velkoja päätyy velallisen velan anteeksiantoon. (Eulerhermes 2017.)

Saksalaiselta yritykseltä perittäessä oikeudellisen menettelyn kautta, vaadittuja dokumentteja ovat sopimus velkojan ja velallisen välillä sekä laskut ja mahdollinen tiliote maksetuista maksumuksista. Myös lähetysluettelot ja tilausvahvistus ovat mahdollisesti tarvittavia dokumentteja. Saksassa asianajajan ei ole välttämätöntä edustaa tuomioistuimessa, mikäli saatava jää alle 5000 euron. Jos kyseessä on yli 5000 euron saatava, on tällöin oltava luonnollinen henkilö edustamassa yritystä. Henkilön ei ole oltava velkojan yrityksen edustaja, vaan riittää kun esimerkiksi saksalainen lakimies on yritystä oikeudenkäynnissä edustamassa. Kun Saksan ulkopuolelta lähdetään oikeusteitse hoitamaan perintää saksalaiselta yritykseltä, ei ole yhdentekevää missä

tuomioistuimessa asia tullaan käsittelemään. Kun kyseessä on ulkomailta tehtävä perintä, on käytettävä tuomioistuin tällöin Berlin-Wedding. Oikeusteitse prosessi kestää 8-12 viikkoa ja sekä asianomainen että syytetty vaihtavat todisteita kirjeitse kunnes tarvittavat tiedot oikeudenkäyntiä varten on saatu kerättyä. Kuuleminen on aikataulutettu ja molempien osapuolten on oltava läsnä. Valitus on mahdollista tehdä toisessa asteessa, mikäli ensimmäisessä asteessa jompikumpi osapuolisista on tyytymätön ensimmäisen asteen ratkaisuun oikeustapauksessa. Koko prosessi voi valitusten myötä kestä jopa yli vuoden asian ollessa monimutkainen. (BridgeWest 2017.)

6 Yritys X:n kansainvälisen perintäprosessin kehittäminen

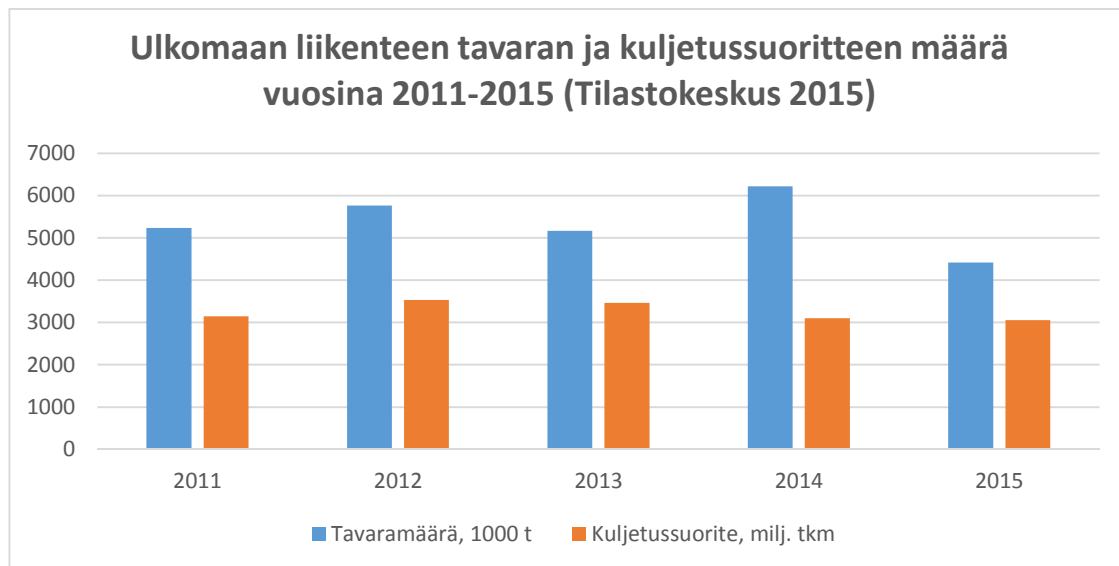
Tässä luvussa kuvataan, miten Yritys X:n kansainväliset perintäprosessit on nykyisellään hoidettu ennen mahdollisia kehittämistoimenpiteitä. Empiirisen osan tavoitteena on tuoda esiin mahdollisia eri vaihtoehtoja kehittää niin yrityksen itse hoitamaa kansainvälistä perintää, kuin hyödyntäen prosessien ulkoistamista. Lisäksi käsitellään mahdollisia kansainvälisiä perintätoumia koskevia riskejä. Luvun alussa esitellään lyhyesti yrityksen toimialaa Suomessa.

6.1 Yritys X:n toimialakuvaus

Yritys X on suomalainen kuljetusyhtiö, joka kuljettaa maantiekuljetuksin rahtia niin Suomessa kuin Euroopassa. Yrityksellä on moderni ja asianmukainen kalusto monenlaisten asiakkaiden eri kuljetustarpeita varten. Yritys pystyy muun muassa tarjoamaan elintarvikekuljetuksia, jossa elintarvikkeet pystytään säilyttämään optimaalisessa lämpötilassa kuljetuksen ajan. Yritys suorittaa kuljetuksensa täysin oman kalustonsa avulla, joten tällöin kuljetusten valvonta on pystytty maksimoimaan ja saavuttamaan mahdollisimman hyvä toimitusvarmuus kuljetuksille niin tuonti- kuin vientiyrityksillekin.

Tärkeimpänä kuljetusmuotona Suomessa toimii maanteitse tapahtuva liikenne niin ihmisten kuin tavaroiden kuljetuksessa. Vuonna 2011 Suomessa kuljetettiin tavaraa maantieliikenteen avulla 313 tonnia, ja kaikista kuljetettavista tavaroista yli 90 prosenttia on juuri maanteitse kuljetettua. Kuljetussuorite kuorma-autoliikenteessä vuonna 2010 oli yli puolet teollisuuden kuljetuksia, mutta myös kaupan ja rakennusalan kuljetuksia tehtiin merkittävästi noin 15 prosentin edestä kumpaakin. Työvoimakustannukset ovat kuorma-autoliikenteessä suurin osa yritysten kustannuksista, joiden keskimääräinen osuus on noin 42 prosenttia. Polttoainekustannuksiin kuluu keskimäärin noin neljäsosa ja pääomakustannuksiin noin 10 prosenttia. Maantieliikenteessä matkaa tehdään jopa monien satojen kilometrien yksittäisinä matkoina, joten on selvää, että autoja on huollettava ja korjattava usein, näihin kustannuksiin kuluu kuorma-autoliikenteessä noin 7 prosenttia. Maantiekuljetusala työllistää kaikkiaan noin 150 000 ihmistä Suomessa, joista noin 70 000 henkilöä työskentelee tavaraliikenteen kuljettajina. (Alt 2017.)

Tilastokeskuksen vuonna 2015 kokoamasta maantieliikenteen tilastosta voidaan laatia alla oleva oheinen taulukko ulkomaan liikenteen tavarantoiminnan ja kuljetussuoritteiden määrästä vuosien 2011–2015 välillä. Kaaviosta selviää, että kyseisenä ajanjaksona vienti Suomesta on ollut suhteellisen tasaista, mutta tavaramäärässä on tapahtunut selvää laskua vuodesta 2014 vuoteen 2015. (Kuvio 1.) Tätä voidaan selittää esimerkiksi Venäjälle suuntautuvan viennin romahtamisella, joka aiheutui öljyn hinnan voimakkaasta halpenemisestä sekä ruplan arvon heikkenemisestä, mitkä ovat vähentäneet sekä venäläisten yritysten, että kuluttajien ostovoimaa. (HS 2016.)

Kuvio 1 Ulkomaan liikenteen tavarán ja kuljetussuoritteiden määrä vuosina 2011-2015

6.2 Yritys X:n ulkomaan perinnän nykytila sekä perintäkeinot

Yritys X on havainnut, ettei kotimaan yritysasiakkaiden kanssa ole ollut suuremmin ongelmia, vaan suomalaiset yritykset ovat säännönmukaisesti tunnollisesti laskunsa maksaneet. Maksuviivästyksiä tosin hieman tapahtuu myös kotimaisten yritysasiakkaiden kanssa, mutta yleinen piirre suomalaisten yritysten myyntisaatavissa on ollut se, että yritykset ovat laskunsa maksaneet viivästymisestä huolimatta suhteellisen nopeasti. Sen sijaan ongelmia myyntisaatavien kotiuttamisessa Yritys X on päässyt kokemaan ulkomaisten yritysasiakkaiden kanssa. Yritys X:llä on kokemusta monesta vilpillisestä yritysasiakkaasta ulkomailla, erityisesti Saksassa. Näitä asiakasyrityksiä varten Yritys X tarvitsisi johdonmukaiset ja tehokkaat perintäkeinot, joilla saada luottotappiot minimoitua. Koska kaikki asiakasyritykset eivät hoida maksuvelvoitteitaan asianmukaisesti eräpäivään mennessä, on Yritys X:n kansainvälisen perinnän sekä perintää työtehtävinään hoitavien kannalta erittäin tärkeää saada toimintaohjeet sekä menetelmät toimia näissä tilanteissa mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä maksimoiden asiakasyrityksen halun maksaa velkansa Yritys X:lle.

Yritys X:n henkilöstöstä yksi työntekijä on hoitanut yrityksen perintätoimia satunnaisella otteella, kun on muilta työkiireiltään ehtinyt. Selvää on, että yrityksen työntekijällä ei ole tarpeeksi työaikaa kaikkiin työtehtäviinsä, joten tällaisessa tilanteessa perintä ulkomailta on jäänyt toissijaiseksi työtehtäväksi sen vaivalloisen ja aikaa vievän luonteen takia. Yrityksen perintää hoitanut työntekijä on kuitenkin perintätehtäviä hoitanut aina ehtiessään monin eri tavoin vaihtelevalla menestyksellä. Usein Yritys X ei ole monista toistuvista perintää koskevista yhteydenotoista huolimatta saanut velallisilta asiakasyrityksiltä minkäänlaista reaktiota, mutta joskus ulkomaiset

yrietykset ovat havahtuneet tilanteeseen ja hoitaneet maksuvelvoitteensa myöhässä eräpäivästä, mutta laskun silti maksaen.

Yritys X on perintätoimissaan keskittynyt vapaaehtoiseen perintään, jota perinnän vastuuhenkilö on suorittanut eri perintäkeinoin vaihtelevin menestyksin, kuten lähettämällä muistutusviestejä asiakasyrityksen sähköpostiin tai tarvittaessa myös faksiin. Kotimaassa toimittaessa faksin käyttö on harvinaisempaa, mutta Yritys X:n kokemus on, että joidenkin tiettyjen ulkomaisten yritysten kanssa toimittaessa faksin käyttö on selvästi yleisempää. Sähköposti on kuitenkin merkittävimmissä osassa lähetettäessä muistutusviestejä asiakasyrityksille. Yritys X on pyrkinyt suorittamaan kaikkia perintätoimenpiteitä mahdollisimman paljon omatoimisesti ilman ulkopuolisen toimijan resursseja. Käytössä ei ole ollut automaattista järjestelmää automaattisten maksukehotuksien lähettämisen avuksi, vaan kaikki maksukehotukset on tehty ja lähetetty manuaalisesti. Alla on ohessa kuvana Yritys X:n tavanomaisesti käyttämä sähköpostimalli maksumuistutuksesta, joita on epäsäännöllisesti aina ehtiessä ja koetun tarpeen mukaan lähetetty ulkomaalaisille yritysasiakkaille. (Kuva 2.) Yrityksen käyttämät maksumuistutukset ovat olleet yksinkertaisia ja vapaamuotoisia lähetettäessä sähköpostina. (Kuva 2.) Yritys X:n kokemuksena on, ettei useinkaan maksumuistutussähköpostiin ole saatu vastausta tai maksua avoimena olevaan saatavaan. Mutta Yritys X:n onneksi osa aina reagoi viestiin maksamalla laskunsa asianmukaisesti.

Hello

I am contacting you on behalf of Yritys X.
According to our system, our invoice has not been paid.
Please pay the invoice and inform us of the payment date.
If you have already paid the invoice, please send us your payment details.

Best Regards,

Average Joe
bookkeeper

Kuva 2 Esimerkki Yritys X:n lähettämästä maksumuistutuksesta ulkomaalaiselle yritysasiakkaalle

Yritys X on havainnut asiakasyritysten olevan välillä hyvin hankalia, ja vaativan toistuvasti lähettämään tarvittavia asiakirjoja eri tapoja käyttäen, vaikka selvää olisi, että asiakasyritykselle on tarvittavat asiakirjat lähetetty ja ne on yrityksessä myös vastaanotettu. Perintää hoitanut henkilö on myös usein tarvittaessa soittanut ulkomaisiin asiakasyrityksiin ja hoitanut vapaaehtoista perintää puhelimen välityksellä. Hankaluuksia ovat aiheuttaneet luonnollisesti eri valtioiden välillä

olevat kommunikointiongelmia, vaikka englantia suuri osa sujuvasti ulkomaisista asiakasyrityksistä pystyy käyttämään. Tällainen puhelinperintä on koettu hyvin haastavaksi ja aikaa vieväksi, koska usein asiakasyritysten edustajia ei saa edes puhelimitse tavoitettua. Ja lopulta vaikka yhteydenotto onnistuisi, niin usein yrityksen edustajalta tulee vain lupauksia laskujen maksamisesta ilman että suoritusta kuitenkaan saadaan. Yritys X:n työntekijä kokee puhelinperinnän hyvin hankalaksi ja aikaa vieväksi, minkä vaikeutta vielä edesauttaa se, että useilla asiakasyrityksillä saattaa olla vain tietty päivä tai hetki viikossa, jolloin yrityksen puhelinpalvelu ylipäättään päivystää. Vaikka ajoittain pelkästään asiakasyrityksen edustajan kiinni saaminen voi osoittautua vaikeaksi, tulisi mahdolliseen tulevaan puhelinperintään valmistautua huolella, mikä taas on pois ajallisesti muilta työtehtäviltä.

Yritys X:n tiedossa on, että yritysasiakkaiden luottotiedot olisi kannattavaa tarkistaa ennen luottopäättöksen tekemistä. Jatkuvan kiireen takia luottotietoja on tarkistettu vain harvoin, sillä usein ulkomailla toimivien yritysten nykyiset luottotiedot ovat hankalaa saada tarkistettua. Jos laskua ei makseta ajallaan, Yritys X ei ole sisällyttänyt perintäkäytäntöihinsä viivästyskulujen ja muistutusmaksujen perintää asiakasyrityksiltä. Kuljetusalan vallitsevana käytäntönä on ollut, ettei näitä kuluja lähdetä perimään, sillä niiden perintää ei koeta asiakassuhdetta hyödyttäväksi, vaikka laki mahdollistaisi kyseisten kulujen perinnän.

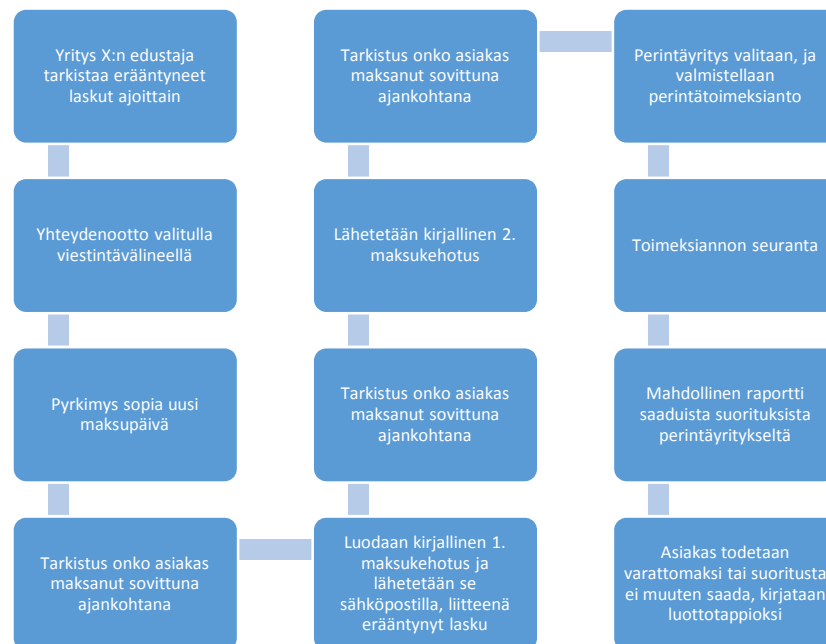
Yritys X on ajoittain turvautunut kansainvälisen perinnän hoidossa ulkopuoliseen neutraaliin toimijaan osana perintäprosessiaan. Yhteistyö ulkoistetun palveluntuottajan kanssa on osoittautunut haastavaksi, sillä usein Yritys X:lle on aiheutunut palvelun käytöstä kuluja huomattavasti enemmän kuin mitä ulkoistetun palvelun hyöty on ollut. Yritys on ollut yhteydessä useisiin kansainvälisen perinnän palveluntuottajiin, joiden tuki perinnän hoidossa on ollut heikkoa. Yritys X:n perintää hoitavan työntekijän mukaan palveluntuottajien suhtautuminen kulloinkin perittävään tapaukseen on ollut vaihtelevaa, joskus yritykseltä on vakuutettu, ettei perintä todennäköisesti tule onnistumaan. Vaikka Yritys X:n perintäkeinot ovat olleet tehottomat ja epä johdonmukaiset, on myös perinnän ulkoistettujen asiantuntijoiden tiedot ja taidot rajalliset mahdollistaa mahdollisimman onnistunut perintä.

Asiakasyritykset ovat olleet hankalia esimerkiksi mahdollisten maksuvaikeuksiensa vuoksi ja näin yrittävät saada lisäaikaa avoimen laskunsa maksamiselle tai yrittävät saada Yritys X:n jättämään laskun perimättä. Näin on useaan kertaan päässyt käymään, ja Yritys X:llä on myyntisaamisista isoja summia monen vuoden takaa. On selvää, että on hyvin epätodennäköistä Yritys X:n onnistua perimään nämä monen vuoden takaiset myyntisaamiset, joten nämä maksamattomat myyntisaamiset on merkittävä kirjanpidossa luottotappioksi ja poistaa lasku avoimista laskuista sekä myyntisaamisista. Nämä toimenpiteet ovat aihetta tehdä, kun vaikuttaa

siltä, etteivät perintäkeinot tuota tulosta vaan laskut jäävät asiakasyrityksellä lopullisesti maksamatta.

Yritys X:llä ei ole käytössään perintätoimenpiteitä tehdessään minkäänlaista automatisoitua järjestelmää helpottaakseen perintään liittyviä tehtäviä. Perintää hoitava ylityöllistetty työntekijä kokee tärkeiden perintään liittyvien asioiden muistamisen ja järjestyksessä pitämisen olevan hankalaa monien työtehtävien ohessa. Yritys X:llä on tarvetta toimivalle projektinhallintajärjestelmälle apuna niin perintään liittyvissä kuin muissakin yrityksen päivittäisissä toiminnoissa. Yritys X:n olisi tärkeää saada myös kansainvälinen perintä toimimaan järjestelmällisesti, jotta kansainvälistä perintää hoitavan työntekijän olisi jouhevaa tehdä muiden työtehtäviensä ohessa perinnän tehtäviä ilman, että muut työtehtävät joudutaan laiminlyömään perintätehtävien takia. Perinnän työtehtävät tulisi myös järjestää siten, että työntekijän olisi nykytilaa helpompaa ryhtyä hoitamaan perintää, siten ettei juuri perintää koskeviin työtehtäviin kohdistuisi suurta painetta vaan perinnän työtehtävät olisivat työtehtävä muiden töiden joukossa.

Alla kaaviolla on kuvattuna Yritys X:n perintäprosessi nykytilassa. Kuten edellä mainittu, Yritys X:n kansainvälinen perintäprosessi yrityksiltä ei ole nykytilassaan johdonmukainen ja aina järjestelmällisesti eri prosessin toimenpiteet toteuttaen. Usein esimerkiksi perinnän ulkoistaminen on koettu niin hankalaksi, että ulkopuolisen toimijan palvelu on jätetty ottamatta ja maksamattomien suorituksien perintä on jätetty kesken lukuun ottamatta Yritys X:n satunnaisia yhteydenottoja yritysasiakkaaseen. Ohessa oleva kaavio kuvaa tilannetta, jossa Yritys X on ottanut rajat ylittävän perinnän hoitamisen helpottamiseksi ulkopuolisen palvelunantajan. Kaavio on kuvaus perintäprosessista, jossa perintätoimet eivät johda suoritukseen vaan perintä päättyy luottotappion kirjaamiseen.

Kuvio 2. Yritys X:n nykyinen pääpiirteinen kansainvälinen perintäprosessi yrityksiltä

6.3 Kansainväliseen kauppaan ja perintätoimiin liittyvät riskit

Käytäessä kansainvälistä kauppaa liittyy tähän paljon riskejä, jotka Yritys X:n on otettava toiminnassaan huomioon. Käsite riski tarkoittaa tähän liittyen tilannetta, jossa on olemassa taloudellisen menetyksen mahdollisuus. Riski koostuu kahdesta eri osa-alueesta, siitä kuinka suuresta riskistä on kyse sekä kyseisen riskin tapahtumisen todennäköisyydestä. (Helppi ja Paloheimo 2005, 27.)

Luottoriski on Yritys X:llä suuri käytäessä liiketoimintaa valtion rajojen yli. Luottoriski syntyy, kun Yritys X:n on suorittanut sopimusvelvoitteensa ja on vastapuolen vuoro suorittaa oma sopimusvelvoitteensa maksamalla laskun Yritys X:lle ajallaan. Luottoriski on toteutunut silloin kun Yritys X joutuu turvautumaan perinnän eri vaiheisiin ja toimenpiteisiin, joilla pyritään saamaan maksu-suoritus velallisyrittäjältä.

Luottoriski voi aiheutua asiakasyrityksen maksukyvyttömyydestä, jonka syynä voi esimerkiksi olla asiakasyrityksen konkurssi. Myös maksuhaluttomuus liittyy luottoriskiin, jolloin ostaja jättää maksun maksamatta jonkin muun syyn takia kuin maksukyvyttömyyden. Jotta yritys voi arvioida luottoriskiä, tarvitsee yritys ostajasta tietoja yrityksen luottotiedoista tai tilinpäätöksestä, joiden avulla voidaan arvioida yritysasiakkaan taloudellista tilannetta. (Helppi ja Paloheimo 2005, 45.) Yritys voi suojautua luottoriskiltä myös ottamalla vakuutuksen vakuutusyhtiöltä joko koko saatavakantaansa varten tai vaihtoehtoisesti tiettyä yksittäistä kauppaa varten. Yrityksen on mahdollista myös myydä saatavansa esimerkiksi pankille, jolloin myös luottoriski siirtyy pankille. (Helppi ja Paloheimo 2005, 45.) Sekä vakuutuksen ottaminen, että saatavien myyminen on koettu Yritys X:ssä hyvin hankalaksi ja kalliiksi tavaksi hoitaa erääntyneistä saatavista koituvia kuluja. Yritys X on harkinnut näiden käyttöönottoa, mutta esimerkiksi saatavien myynnissä saattaa olla erilaisia hankaloittavia ehtoja kuten se, että velallisena ei tulisi olla osakeyhtiötä ja saatavat eivät saa olla riitaisia. (Svea 2016.)

Jos rajat ylittävään kauppaan liittyy paljon riskejä, on tällöin suositeltavaa käyttää maksutapana remburssia. Remburssi tarkoittaa sitä, että ostajan pankki lupautuu suorittamaan sopimuksen mukaisen maksun myyjälle silloin kun remburssiin liittyvät ehdot on täytetty. Remburssi on erityisen suositeltavaa silloin kun kauppakumppanina on uusi yritys, tai ostajayrityksen maa on epävakaa joko taloudellisesti tai poliittisesti. Poliittinen eli maariski on otettava huomioon etenkin, jos asiakasyritys sijaitsee läntisten teollisuusmaiden ulkopuolella. Näitä poliittisia riskejä voivat olla esimerkiksi sota ja kapina. Yritys X toimii lähinnä Euroopan unionin alueella, jolloin esimerkiksi sodan syttymisen riski on suhteellisen pieni. Toisaalta myyjää voivat sitoa kansainväliset Euroopan unionin päätökset kuten esimerkiksi vientikielto, jonka toteutuminen lisää Yritys X:n liiketoimintaa haittaavaa poliittista riskiä. (Helppi ja Paloheimo 2005, 42, 117-119; POP

2016.) Vaikka remburssi voi vaikuttaa hyvältä keinolta vaikuttaa rajat ylittävän kaupan riskien minimoimiseen, on se koettu Yritys X:ssä liian työlääksi ja aikaa vieväksi tavaksi sekä liian kalliiksi toimenpiteeksi.

Perintätoimien ulkoistamisella voi olla paljon hyötyä yritykselle, mutta mitä enemmän yrityksen toimintoja ulkoistetaan sitä enemmän lisääntyvät myös ulkoistamiseen liittyvät riskit. Yrityksen on hyvä tiedostaa riskit mitä liittyy niin ulkoistamiseen kuin toisaalta myös ulkoistamatta jättämiseen. Yrityksen on tärkeää tunnistaa, ettei ulkoistaminen aina välttämättä tuo säästöä toimintaan, vaikka sen usein ajatellaan niin olevan. Palveluntarjoajan tulisi toteuttaa ulkoistettua palvelua eri lailla kuin yrityksen itsensä, jotta se olisi yritykselle kannattavaa ja toisi mukanaan säästöjä. (Taloussanomat 2010.)

Useissa ulkoistamiseen liittyvissä tutkimuksissa on saatu tutkimustuloksia, ettei ulkoistaminen ole tuonut sitä hyötyä mitä ulkoistamisesta on haettu. Toimintojen ulkoistamisesta on saatu sekä negatiivista että positiivista kokemusta, mutta usein ulkoistamisen riskinä on ollut, etteivät tehdyt sopimukset ole olleet tarpeeksi kattavat. (Taloussanomat 2010) Yritys X:n tulisi minimoida ulkoistamiseen liittyvät riskit huolellisesti valmistellulla sopimuksella, jossa sopimusehdot ovat hyvin suunniteltu.

6.4 Mahdollisuudet kansainvälisen perinnän järjestämiseksi jatkossa

Kansainvälistä perintää on mahdollista kehittää monella tavalla siten, että perintätoimenpiteiden hoitaminen jatkossa olisi sujuvampaa ja järjestelmällisempää kuin nykytilassaan. Yritys X:n on mahdollista tehostaa omia toimintatapojaan tai ulkoistaa kansainväliset perintätoimet kokonaan ulkopuoliselle toimijalle. Mahdollisuus on myös pitää esimerkiksi vapaaehtoinen perintä Yritys X:n itsensä hoitamana ja ulkoistaa vain osa perinnästä. Tarkoitus on, että jatkossa kansainvälinen perintä tulee olemaan tehokkaampaa ja kaikin puolin toimivampaa kuin nykyisellään hoidettuna. Tehokkuuden lisäämiseen on olemassa eri vaihtoehtoja sekä erilaisia apukeinoja uusien menetelmien käyttöön ottamiseen.

Yritys X on toistaiseksi hoitanut perintää itsenäisesti, ja mahdollisuus siihen on jatkossakin, mikäli yrityksellä on resursseja toteuttaa sitä itse. Tehostetut järjestelmälliset toimintatavat vapauttavat vastuuhenkilön työaikaa myös muihin tehtäviin ja keventäisivät hänen työtään, sillä nykyisellään kansainvälinen perintä on koettu hyvin uuvuttavaksi yrityksen itsensä hoitamana. Yksi ongelma perinnän hoitamisessa on Yritys X:n vastuuhenkilöllä ollut saada järjestelmälliset käytännöt perinnän hoitoon ja ylipäättään perintään liittyvien asioiden muistaminen on koettu vaikeaksi. Perintäprosessin hoidossa voidaan hyödyntää muistamiseen ja asioiden järjestyksessä pitämiseen monia apukeinoja. Yritys X:n perintää hoitavalla vastuuhenkilöllä on suuri tarve

helppokäyttöiselle projektinhallintaohjelmalle. Tällaiseksi valikoitui projektin aikana projektinhallintaohjelma Trello. Se on verkkopohjainen ohjelma, joka toimii monilla käyttöjärjestelmillä, lisäksi se on mahdollista saada myös mobiilisovelluksena matkapuhelimeen. Trello valittiin perinnän apuvälineeksi, koska se on helppokäyttöinen ja sen käyttöönotto on yksinkertaista rekisteröitymällä sähköpostivahvistuksen kautta. Tämän lisäksi se on saatavilla suomenkielisenä sekä on kustannuksiltaan sopiva, sillä monet toiminnot ovat Trellossa ilmaisia. Kaikki perusasiat Trellossa ovat mahdollista ottaa käyttöön veloituksetta, mutta mikäli haluaa yrityksille suunnitellun sovelluksen, saa Trelloon kyseiset laajennukset korkeintaan 20 euron hintaan. (Trello 2017.)

Yritys X on aiemminkin tottunut lähettämään vapaamuotoisia maksuvaatimuksia yrityksille. Koska kyseessä on perintä yrityksiltä, ei perintään päde samat tiukemmat säännöt kuin kuluttajaperinnän ollessa kyseessä, joten ensimmäinen maksumuistutus olisi hyvä lähettää pikaisesti 5-7 päivän sisällä siitä, kun lasku on erääntynyt. Maksumuistutukset ovat lähteneet velallisille epäsäännöllisesti ilman johdonmukaista tapaa toimia. Tämä on perinnän mahdollista onnistumista heikentävää, sillä todennäköisyys perinnän epäonnistumiselle on suurempaa mitä pidempään perintätoimia lykkää myöhemmäksi. (Hakkarainen, 2017.) Ripeään aikatauluun on pyrittävä ja ihanne on, ettei käytettäisi enempää kuin korkeintaan kahta maksumuistutusta, ja maksumuistutusten tulisi poiketa toisistaan siten että toisesta maksumuistutuksesta on helppo havaita, että perinnässä ollaan etenemässä seuraavaan vaiheeseen. (Hakkarainen, 2017.)

Yritys X:n yksi kehittämistarve kansainvälistä perintää itse hoitaessa saada käyttöön yhtenäiset maksumuistutuspohjat, jotka olisivat mahdollisimman informatiivisia ja selkeitä, sekä velallisyri-tyksiä tasapuolisesti kohtelevia. Selkeät valmiit maksumuistutuspohjat myös helpottavat perintää hoitavan työtä. Yritys X:lle on tämän työn myötä toteutettu kaksi erilaista maksumuistutuspohjaa, joita yritys voi itse käyttää vapaaehtoisen perinnän apuna. (Liite 5. ja Liite 6.) Kuten edellä on todettu, ei tutkitusti ole yritykselle mielekästä lähettää useampaa kuin kahta maksumuistutusta, kaksi maksumuistutusta on vielä sopiva määrä mutta näiden tulisi erota toisistaan. Nämä toteutetut valmiit maksumuistutuspohjat eroavat toisistaan sävyltään, toinen maksumuistutus on laadittu kärkkäämmällä otteella ja siinä tuodaan ilmi, että saatavan maksamattomuus johtaa perintätoimiin. Helpoin tapa maksumuistutuksen lähettämiseen on varmasti lähettää se sähköpostin välityksellä, mutta Yritys X:n ulkomaiset asiakkaat saattavat suosia muitakin väyliä maksumuistutusten lähettämiseen. Mahdollisuus on laittaa muistutus sähköpostin lisäksi, vaikka faksin välityksellä, mikä on yllättävän suosittu viestintäkeino Yritys X:n ulkomaisten asiakkaiden keskuudessa. Yritys X:lle maksumuistutuksen lähettäminen voi osoittautua tehokkaammaksi ja helpommaksi työtehtäväksi, kuin vapaaehtoisen perinnän hoitaminen puhelimitse. Velalliset ovat saattaneet olla vastaamatta puhelimeen, tai pyytäneet soittamaan tietyn ajan päästä uudelleen. Puhelinperintä on koettu suhteellisen hyödyttömäksi sen aiheuttamaan stressiin nähden.

Ennen luottopäätöksen tekemistä, voidaan luottotappioriskiä pienentää ennalta selvittämällä tarvittaessa yritysasiakkaan luottotiedot. Suomalaisten yritysten luottotietojen tarkistus on edullisempaa kuin ulkomaisten, mutta myös ulkomaisten yritysasiakkaiden luottotietojen tarkistus on helppoa internetin välityksellä. Monet palveluntarjoajat tarjoavat samankaltaista palvelua erihintaisiin palveluihin. Yritys X:llä on perintään liittyviä haasteita etenkin saksalaisten yritysasiakkaiden kanssa, joten palvelun vertailu on toteutettu tilanteeseen, jossa Yritys X:n tarpeena olisi selvittää saksalaisen yrityksen luottotiedot ennen kuin antaa myönteisen luottopäätöksen yritykselle.

Palvelun kilpailutus kannattaa, sillä palvelun nopeudessa ja hintatasossa on eroja eri palveluntarjoajien välillä. Tunnettu suomalainen toimija Suomen Asiakastieto Oy tarjoaa luottotietojen kartoitusraporttia saksalaisista yrityksistä hintaan 232,81 euroa, kartoituksen hinta on 55,35 euroa mikäli yritystä ei tietokannasta löydy. (Asiakastieto 2017). Bisnode Finland Oy tarjoaa myös vastaavaa palvelua saksalaisesta yrityksestä 7,5–30 euron väliltä. Bisnode Finland Oy toimii yhteistyössä Dun & Bradstreet tietokannan kanssa, jolla on nopeasti päivittyvät tiedot yli 210 miljoonasta eri yrityksestä. (Bisnode 2017). Sekä Bisnode Finland Oy sekä Suomen Asiakastieto Oy tarjoavat helppokäyttöistä palvelua internetsivuillaan, joista saatavilla yritysraporteilla voidaan yrityksen luotettavuus selvittää. Edellä mainittujen yritysten kautta selvitettävät yritysraportit aiheuttavat kuluja Yritys X:lle, mutta itse perintää hoidettaessa luottotietojen selvittäminen ennen luottopäätöstä tehostavat perinnän hoitamista.

On olemassa kuitenkin Yritys X:lle jopa ilmainen tapa kartoittaa ulkomaisten yritysasiakkaiden luotettavuutta. S-Peek- sovellusta toimii vartenotettavana vaihtoehtona luottotietojen selvittämiseen, sillä sen kautta on mahdollista saada suppea raportti yrityksen taloudellisesta tilanteesta ilmaiseksi, ja kattavan raportin yrityksen luotettavuudesta saa korkeintaan 17 euron hintaan. Etuna S-Peekin käytössä olisi myös palvelun nopeus, sillä kun esimerkiksi Asiakastieto Oy:n yritysraporttia voi joutua odottelemaan jopa kolme viikkoa, saa vastaavan raportin S-Peekin välityksellä välittömästi. S-Peekin etuna voi myös pitää sitä, että se moderniksi kehitetty helppokäyttöinen ohjelma, ja sitä on mahdollista käyttää niin tietokoneen kuin myös matkapuhelimeen ladattavan sovelluksen kautta. S-Peek- sovellusta olisi ehdottomasti suositeltavaa ottaa Yritys X:n käyttöön tilanteissa, joissa luottotietoja on tarpeen selvittää. Luottotietojen selvittäminen voisi tulla kysymykseen esimerkiksi aina kun on harkinnassa myöntää luottopäätös yritysasiakkaalle yli 2000 euron luotoissa. (S-Peek 2017.)

Yritys X:llä on mahdollisuus maksumuistutusten lähettämisen lisäksi hoitaa tehokkaampia perintätoimia itsenäisesti. EU:n mahdollistama maksamismääräysmenettely sekä vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely helpottavat kansainvälisen perinnän hoitoa. Menettelyssä käytettävät vakiolomakkeet ovat helpot löytää ja niiden täyttäminen on suhteellisen helppoa siihen

nähdessä, että vakiolomake tulee täyttää aina sen valtion kielellä, jossa oikeustapaus käynnistetään tai toisella tuomioistuimen hyväksymällä kielellä. Ennen kuin Yritys X ryhtyy käynnistämään oikeustoimea velallista vastaan, tulee sen päättää mitä menettelyä tulisi käyttää. Alla ohessa kuvio näiden kahden menettelytavan merkittävimmistä eroista sekä esimerkkinä kolmas mahdollinen menettelytapa, kun kyseessä on saksalainen velallisyriitys. Vaikka Euroopan unioni tarjoaa yhtenäiset menettelytavat jäsenmailleen lukuun ottamatta Tanskaa, on silti aina mahdollista periä saatavaa myös jokaisen valtion kansallisen menettelyn kautta.

Kansallinen menettely (Saksa)

- Sovittelumenettely
- Helppo ja kuluton
- Oikeudenkäyntimenettely
- Kustannuksia velkojalle
- Jos saatava yli 5000 e -> Luonnollinen henkilö edustamassa

Asetus eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä

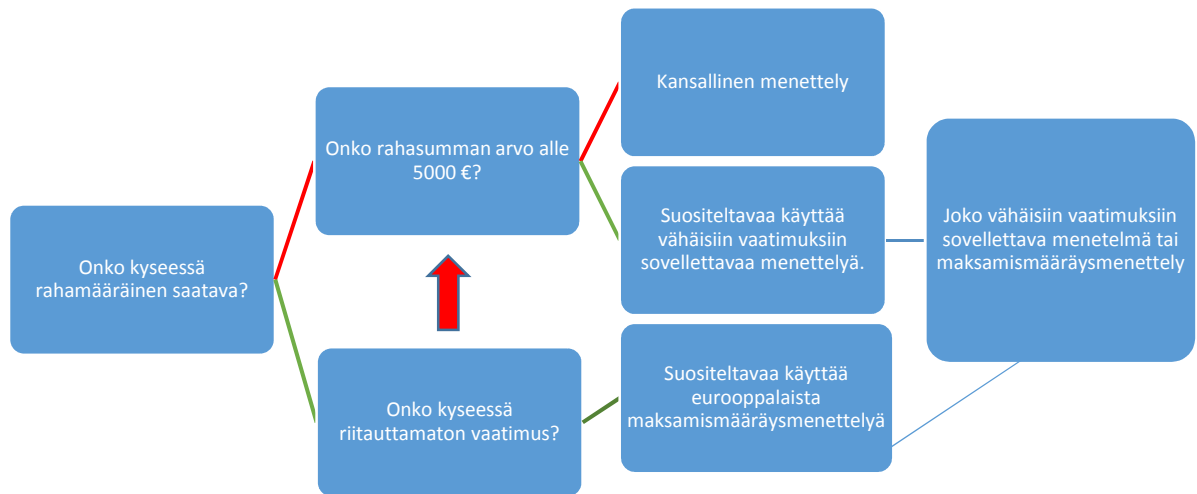
- Riidattomat ja riitaiset vaatimukset
- Arvo korkeintaan 5000 €
- Nopea ja edullinen
- Oikeudellinen edustus ei välttämätöntä
- Pääasiassa kirjallinen menettely
- Asiat puolustuksella tai ilman

Eurooppalainen maksamismääräysmenettely

- Riidattomat vaatimukset
- Ei ylärajaa, mutta oltava rahamääräinen
- Ei puolustusta
- Mahdollisuus periä samalla useilta velallisilta

Kuvio 3. Menettelyjen erityispiirteet

Kaikissa menettelytavoissa on etunsa, mutta menettelyjen käyttö voi myös olla erittäin haastavaa. Kansallisen menettelyn käytäntöjen opetteleminen vie aikaa ja myös käsittelyajat voivat kasvaa pitkiksi. Esimerkkinä Saksassa kansallisen menettelyn käyttö voi viedä yhdessä oikeustapauksessa jopa vuosia. Myös Euroopan unionin menettelyt perinnän suhteen voivat aiheuttaa ongelmia etenkin maksamismääräysmenettelyn suhteen, sillä siihen ryhtyessä ei vaatimus saa olla riidaton. Yritys X:n kansainvälisen perinnän vastuuhenkilön mukaan hyvin todennäköistä on, että mahdolliset vaatimukset tullaan riitauttamaan. Tällöin eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttö ei ole mahdollista vaan saatava on saatava riitauttamattomaksi, ja jos saatava on yli 5000 euroa, on tällöin paras vaihtoehto ryhtyä kansalliseen perintään, vaikka kuten aiemmin todettu, sekin voi osoittautua hyvin haastavaksi tavaksi hoitaa perintää toisessa maassa. Seuraavalla sivulla on selkeyttävä hieman suuntaa antava kuvio siitä millaista menettelytapaa missäkin tilanteessa olisi helpoin hyödyntää.

Kuvio 4. Menettelyn valinnan harkinta

Eri menettelyihin tutustumisen jälkeen on Yritys X:n kanssa yhteisesti toteutettu kahdesta erääntyneestä ulkomaisesta saatavasta eurooppalaiseen maksamismääräykseen liittyvät seikat. Vakiolomakkeet ovat asianmukaisesti täytetty tuomioistuinten vaatimalla kielellä ja nämä lomakkeet on toimitettu asiassa toimivaltaisiin tuomioistuimiin. Niin kuin kansallisissa oikeudenkäyntimenettelyissä, myös eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käsittelyssä voi kulua kuukausia.

Huolimatta siitä millaista menetelmää aiotaan käyttää, tulee Yritys X:n itse hoidettua perintää hoitaessa varautua siihen, että aikaa ja kuluja tulee aiheutumaan, vaikka perintäprosessissa ei olisi hyödynnetty ollenkaan palvelun ulkoistamista. Koska Yritys X:n kansainvälisen perinnän vastuuhenkilön resurssit eivät ole riittävät nykyisellään perinnän hoitoon, on todennäköistä, ettei perintä ole tehokkainta pelkästään yrityksen itsensä hoitamana, vaikka kansainvälistä perintää olisi pystytty myös tehostamaan tämän työn myötä.

Asiantuntijoiden mukaan maksumuistutuksia voi yritys hyvin laittaa itsekin ilman ulkopuoliseen apuun turvautumista. Tämän työn myötä Yritys X:lle on saatu toteutettua selkeät ja helppokäyttöiset maksumuistutusohjeet, joita yrityksen on suhteellisen vaivatonta itsekin lähettää, joten suositeltavinta olisi turvautua ulkopuoliseen apuun vasta perintäprosessin myöhemmässä vaiheessa, mikäli maksumuistutuksista ei näy olevan hyötyä. Yritys X:n on tilannekohtaisesti arvioitava se, riittääkö työaika kulloisenkin tapauksen itsenäiseen perintään vai olisiko parempi vaihtoehto turvautua esimerkiksi perintätoimiston apuun. Lisäksi eri kansalliset menettelyt vaati-

vat velkojalta paljon enemmän perehtymistä ja viitseliäisyyttä, ja kansainvälinen perintä on ylipäätään hankalaa, joten turvallinen ja yritykselle helppo vaihtoehto on ottaa viimeistään perinnän loppuvaiheessa ulkopuolinen toimija kansainvälisen perinnän avuksi. Tällöin saadaan maksimoitua perinnän onnistumisen mahdollisuus, ja ulkopuolinen toimija on helppo ottaa missä vaiheessa vain mukaan perintäprosessiin. Perintäyritys voidaan ottaa yhteistyökumppaniksi vasta jälkiperintään siirryttäessä tai perintäyritys voi olla mukana läpi koko prosessin. Turvallisinta ja varminta suomalaiselle yritykselle on turvautua suomalaiseen perintätoimistoon, jolla on tarjolla myös kansainväliset perintäpalvelut. Tähän tarpeeseen vastaavat saadut perintätarjoukset suomalaisilta perintä-alan yrityksiltä. Tarvetta olisi saada ulkopuolisen toimijan kustannukset mahdollisimman vähäisiksi, joten palvelun kilpailutus olisi Yritys X:n kannalta mielekästä. Selvää on että Yritys X:n etu on muuttaa perintäprosessiaan tehokkaampaan suuntaan, sekä yritys itse, että yrityksen perintää hoitavat työntekijät hyötyvät mahdollisista kehitysehdotuksista. (Liite 7.)

7 Johtopäätökset

Viimeisessä luvussa käsitellään työn aikana esiin nousseita vaihtoehtoja siihen, millaisia tutkimuksia on mahdollista jatkossa kansainväliseen perintään liittyen toteuttaa. Lisäksi luvussa käydään läpi omaa arviota opinnäytetyöprosessista sekä lyhyesti kuvataan työn merkitystä. Lopuksi selitetään vielä yhteenvetona, mistä työssä oli kysymys ja millaisiin kehitysehdotuksiin lopulta päästiin.

7.1 Jatkotutkimusehdotukset

Perintään liittyviä jatkotutkimuksia on mahdollista toteuttaa lukemattomia, sillä jo pelkästään kansainväliseen perintään keskittyneeseen tutkimuksen tekoon löytyy paljon aiheita. Perintä aiheena on monipuolista ja siitä löytyy paljon ammennettavaa niin kehitysten kuin tutkimusten muodossa. Yrityksille mielekkäitä kehityskohteita ovat tietysti oman toiminnan pohtiminen perintään liittyen, ja tämän seurauksena mahdollinen perintäprosessin kehittäminen kannattavampaan suuntaan. Mielekästä olisi yrityskohtaisesti tutkia, että millainen perintäprosessi omassa yrityksessä olisi juuri se kannattavin vaihtoehto mahdollisimman kustannustehokkaasti omien resurssien puitteissa. Monien perintäkeinojen hyödyntäminen on mahdollista ja mielenkiintoisia tutkimuskohteita ovat ne, miten minimoida luottotappioiden määrä saaden yritysasiakkaat maksamaan laskunsa ajallaan.

Yritykset voivat kokea perinnän hoitamisen vaikeana, koska yritysten tiedot perinnän hoitamisesta voivat olla puutteelliset. Mielenkiintoinen jatkotutkimusehdotus olisi selvittää, millaiset tiedot yrityksillä on perintäkäytäntöjen eroavaisuuksista kuluttaja- ja yritysverinnän välillä. Yritysten taloushallinto digitalisoituu vauhdikkaasti ja perinnän ollessa osa taloushallintoa myös perintätoimet tulevat sähköistymään tulevaisuudessa yhä enemmän. Kiinnostavana tutkimuskohteena olisi selvittää kuinka yleistä perinnän automatisointi yritysten perintäprosessissa jo on. Tässä opinnäytetyössä on tarkasteltu kansainvälistä perintää EU- maista, ja automatisointia voisi tutkia siltä kannalta, että miten Suomalaiset yritykset hyödyntävät automaatiota yritysverinnässä verrattuna muihin EU- maihin.

7.1 Työn merkitys ja hyödynnettävyys

Työn tarkoitus on olla hyödyksi Yritys X:n perintäprosessin kehittämisessä. Jos Yritys X onnistuu kehittämään liiketoimintaansa työn avulla, on opinnäytetyöllä myönteistä merkitystä kohdeorganisaatiolle. Opinnäytetyön sisältö on laadittu siten että sitä on helppo käyttää apuna mietittäessä mahdollisia kehitysvaihtoehtoja kansainväliseen perintään. Vaikka työ on tehty kuljetusalan yrityksen perintään liittyviä tarpeita varten, on työstä mahdollisesti hyötyä myös muille yrityksille ja yksityishenkilöille perintään liittyvänä tietopohjana. Työ on tehty perustellulla laadulla

sella tutkimusmenetelmällä ja työn pohjana toimivat menetelmät sekä merkittävät työprosessit ovat työssä selostettu.

7.2 Oma arviointi opinnäytetyöprosessista

Opinnäytetyön tekeminen oli minulle opettavainen, ja erittäin haastava kokemus. Jo pelkästään mielekkään aiheen päättäminen ja prosessin aloittamisen koin vaikeaksi. Lopulta aiheen varmistuttua, oli aiheeseen liittyvään sisältöön tutustuminen mielenkiintoista, mutta aikaa vievää, sillä työhön liittyvä materiaali oli minulle aika lailla uutta ja aiheeseen liittyy hyvin paljon erilaisia osa-alueita. Palkitsevaa kuitenkin oli opinnäytetyöprosessissa uusien asioiden oppiminen ja uskon että pystyn hyödyntämään oppimaani opinnäytetyön parissa myös myöhemmin työelämässä.

Aikataulullisesti opinnäytetyön suhteen minulla oli suurimmat ongelmat. Vaikka koen opinnäytetyöni aiheen mielenkiintoiseksi, oli työelämän ja opinnäytetyön yhdistäminen yllättävä vaikeaa. Työelämä oli vienyt minut jo mennessään opintojen alkuvaiheessa ja haastava työ runsailla ylitöillä tuntui mahdottomalta yhdistää opinnäytetyöprosessiin. Opinnäytetyöprosessissa olen pettynyt aikataulun venymiseen, mutta kuitenkin ylpeä että sain työn lopulta valmiiksi raskaan työn ohessa. Erityisen iloinen olen työssä käyttämistäni lähteistä, mielestäni osasin käyttää prosessin aikana laadukkaita monipuolisia lähteitä, joiden avulla produktia tukevan teoriaosuuden rakentaminen oli onnistunutta.

7.3 Yhteenveto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten Yritys X:n kansainvälinen perintäprosessi on tähän mennessä toiminut ja millaisia mahdollisuuksia prosessin kehittämiseksi olisi olemassa. Työssä tarkasteltiin mahdollisia perintään liittyviä riskejä sekä tutustuttiin eri tapoihin toteuttaa perintää niin yrityksen itsensä kuin ulkopuolisen toimijan hoitamana kun kyseessä on tilanne, jossa peritään saatavaa valtion rajojen ulkopuolelta.

Yritys X:n perintää hoitanut vastuhenkilö ei ole kokenut kansainvälisen perinnän toimivan hyvin tällä hetkellä. Perintää on kyllä toteutettu sekä yrityksen itsensä hoitamana, että välillä ulkopuolisen toimijan avustuksella. Kuitenkin yrityksen omat resurssit ovat olleet rajalliset perintään ryhtymisen suhteen, perinnän vastuhenkilö on kokenut välillä joutuvansa laiminlyömyään perintätoimia, sillä siihen ei ole ollut tarpeeksi aikaa. Perintätoimet ovat olleet työläitä hoitaa kun perintäprosessi on ollut epäjohtomukaista ja suunnittelematonta. Vaikka ajoittain yritys on turvautunut perintää harjoittavan yrityksen apuun, on myös perinnän ulkoistaminen koettu suhteellisen hyödyttömäksi. Saatavia ei ole välttämättä saatu perintätoimistonkaan avulla kotiutettua ja

perintätoimiston edustajat ovat saattaneet antaa hyvin negatiivisen ennustuksen perinnän mahdollisuuksista onnistua.

Yritys X:llä on ollut tarve saada kirjallista ohjeistusta liittyen siihen, miten kansainvälistä perintää on mahdollista hoitaa ja että vastuuhenkilöllä olisi tulevaisuudessa mahdollisuudet hoitaa perintää kunnolla siten että työaika riittäisi myös perinnän hoitamiseen. Yritys X:n vastuuhenkilö on kaivannut perintäprosessin selkeyttämistä sekä apukeinoja perinnän hoitamiseen. Myös EU:n mahdollistamat perintätoimet sekä yritykselle eniten perintäongelmia tuottavan valtion, Saksan käytännöt perintätoimista eivät ole kovin hyvin olleet Yritys X:llä tiedossa. Yritys X:llä on ollut tarvetta valmiille maksumuistutuspohjille, ja sellaiset on tämän projektin myötä saatu toteutettua. Yritys X on kokenut ulkoistuksen olevan kustannuksiltaan hyvin korkeaa sen hyötyihin nähden, joten myös tehokkaiksi koettujen eri perintäpalveluiden tarjoamat palvelut voivat olla yritykselle kannattavaa hyödyntää. On tärkeää, että yhteistyökumppanin valintaan on kiinnitetty huomiota sekä laadittu hyvä sopimus mahdollisia perintään liittyviä toimeksiantoja varten jolloin perinnän ulkoistamisesta saadaan todennäköisemmin onnistunutta. Ulkoistaminen voidaan hyödyntää perinnän joka vaiheessa, joten Yritys X voi resurssiensa mukaan toimia mahdollisimman paljon itse tai tarvittaessa turvautua ulkopuoliseen toimijaan koko prosessin ajan.

Vaikka tutkimusten ja asiantuntijoiden mukaisesti perinnän ulkoistaminen johtaa saatavien tehokkaampaan kotiuttamiseen, on Yritys X:llä myös mahdollisuus itsenäisesti saada perintä itse hoidettuna onnistumaan vaikka työn lopullisena johtopäätöksenä ja kehitysehdotuksena toimii se, että Yritys X ottaisi ulkoistamisen osaksi perintäprosessia. Euroopan unionin myötä on kuitenkin tullut kansainvälinen perintä myös yrityksen itsenäiselle perinnälle helpommaksi. Tämän myötä on Yritys X:lle hyvä asia, ettei ole tarpeen tutustua työläästi erikseen jokaisen valtion omiin oikeuskäytäntöihin perintään liittyen, vaan EU tarjoaa yhtenäiset menettelytavat, jotka helpottavat itse suoritettua perintää. Mikäli Yritys X:n voimavarat riittävät pitämään kansainvälisen perintäprosessin johdonmukaisena ja ripeästi toimeen tarttuvana, on kansainvälisen perinnän onnistumiselle hyvät mahdollisuudet, vaikka ongelmia ja luottotappioita tulee varmasti Yritys X:lle vielä jatkossakin. Yritys X ei suurella todennäköisyydellä tule saamaan kaikkia saataviaan tulevaisuudessa kotiuttamaan vaikka perintäprosessi olisi tehokasta, sillä maksuviivästykset tulevat olemaan tästä huolimatta arkipäivää kun on kyse kansainvälisestä kaupasta.

Lähteet

Asiakastieto Oy 2017. Ulkomaiset yritysraportit. Luettavissa:

<https://www.asiakastieto.fi/web/fi/asiakastieto-yrityksena/kansainvaliseen-kauppaan-2/ulkomaiset-yritysraportit-lomake-2.html/>. Luettu: 10.10.2017

Autoliikenteen työnantajaliitto RY. Suomi elää pyörillä – ja pyöristä. Luettavissa:

http://www.alt.fi/fin/kuljetusala_suomessa/. Luettu: 12.2.2017

Bisnode Finland Oy 2017. Maailman laajin yritystietokanta. Dun & Bradstreet tietokanta. Luettavissa: <https://www.bisnode.com/suomi/juuri-nyt/yleista-tietoa/dnb-tietokanta/>. Luettu: 1.11.2017

Bossart, K. 2015. Tilastokeskus. Ulkomaan liikenteen tavaramäärä ja kuljetussuorite vuosina 2011-2015. Luettavissa: http://www.stat.fi/til/kttav/2015/kttav_2015_2016-05-18_tau_017_fi.html. Luettu: 1.3.2017

Bridgewest Eu 2014. Debt collection in Germany. Luettavissa:

https://www.slideshare.net/German_Law_Firm/debt-collection-in-germany/ Luettu 1.1.2016

Euler Hermes 2017. Collection profile Germany. Luettavissa:

http://www.eulerhermes.com/mediacenter/Lists/mediacenter-documents/Collection_profiles_2017/Germany_Collection_profile_2017.pdf/ Luettu: 5.11.2017

Eur-lex.Europa 2016. Eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely. Luettavissa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=URISERV%3A16028/>. Luettu: 15.12.2016

Finlex 2013. Uutiset: Perintäkuluja alennetaan erityisesti pienissä kuluttajien veloissa 16. maaliskuuta alkaen. Luettavissa: <http://www.finlex.fi/fi/uutiset/244>. Luettu: 1.1.2017

Heinonen, K 2010. Projektinhallinta. Project management. Luettavissa:

<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/66192/nbnfi-fe201011102744.pdf?sequence=3&isAllowed=y/> Luettu: 15.10.2017

Helppi, M & Paloheimo, A. 2005. Ulkomaankaupan rahoitus. Riskit, maksuliikenne ja ratkaisut. Talentum. Tampere.

Hiltunen, J. 2011. Pro gradu- tutkielma. Kansainvälinen yksityisoikeus ja oikeusvertailu. Luettavissa:

<https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/59995/JenniHiltunen.gradu.pdf?sequence=1>. Luettu: 25.9.2017

Juvonen, A. 2016. Yrittäjät: Yrityssaatavien perintäkuluille katto. Kauppalehti. Luettavissa: <http://www.kauppalehti.fi/uutiset/yrittajat-yrityssaatavien-perintakuluille-katto/zKPteCHP>. Luettu: 5.10.2016

Juvonen, M. 2011. Tehokas ja käyttäjäystävällinen perintäjärjestelmä. Case: WS-Perintä. Taloushallinnon opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/36763/Juvonen_Marjut.pdf?sequence=1. Luettu 2.11.2016

Kananen, J. 2008. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän yliopistopaino. Jyväskylä.

Kangasniemi, J. 2017. Elinkeinoelämän keskusliitto. Ulkomaankauppa. Luettavissa: <https://ek.fi/mita-teemme/talous/perustietoja-suomen-taloudesta/ulkomaankauppa/>. Luettu: 3.3.2017

KKO: 1997:61. Irtaimen kauppa – Kaupan kohteen virheellisyys – Välitön vahinko.

Koulu, R & Lindfors, H. 2010. Maksukyvyyttömyys. Yritys velkojana ja velallisena. Edita Prima. Helsinki

Kuluttajansuojalaki 1978/38. Annettu Helsingissä 20.1.1978

Kunnat 2016. Asiantuntijapalvelut. Yksityisoikeudelliset saatavat. Luettavissa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/laki/yksityisoikeus/perinta/yksityisoikeudelliset-saatavat/Sivut/default.aspx>. Luettu: 27.9.2016

Laki saatavien perinnästä 513/1999. Annettu Helsingissä 22.4.1999.

Leinonen, K. 2009. Perintäprosessi ja sen toteuttamismahdollisuudet. Case: KONE Hissit Oy. Taloushallinnon opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma. Luettavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/2665/Leinonen_Kaisu.pdf?sequence=1. Luettu: 24.10.2016.

Leppäluoto, S. 2015. Bryssel I -asetuksen soveltaminen alkaa – siviilituomiot suoraan täytäntöönpanokelpoisia muissa jäsenvaltioissa. Lexia. Luettavissa: <http://lexia.fi/fi/2015/01/09/bryssel-i-asetuksen-soveltaminen-alkaa-siviilituomiot-suoraan-taytantonpanokelpoisia-muissa-jasenvaltioissa/> Luettu: 1.12.2016

Lindfors, H. 2012. Eurooppalaiset ulosottooperusteet. Kariston kirjapaino Oy. Hämeenlinna

Lindström, J. 2011. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. 3. uudistettu painos. Talentum. Helsinki

Lindström, J. 2005. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Talentum. Helsinki

Luottotietolaki 527/2007. Annettu Helsingissä 1.11.2007

Marjamaa, P. 2014. Vakuudettomien saatavien luotonvalvonta ja perintä. Laurea-ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Luettavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/79540/Vakuudettomien%20saatavien%20luotonvalvonta%20ja%20perinta.pdf?sequence=1> Luettu: 24.10.2016

Myllypuro, P. 2016. Perintäpalvelut kuntasektorilla ja sen erityispiirteet: perintätutkimus kuntasektorille 2016. Taloushallinnon opinnäytetyö. Lahden ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/113500/Myllypuro_Piritta.pdf?sequence=1 Luettu: 13.9.2016

Mäkelä, E. 2014. Perintälain uudistusten vaikutukset kuluttajaperinnässä. Yritysjuridiikan opinnäytetyö. Satakunnan ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusohjelma. Luettavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/79795/Perintalain%20uudistusten%20vaikutukset%20kuluttajaperinnassa.pdf?sequence=1> Luettu: 13.9.2016

Oikeusministeriö 2015. Uudistetun Bryssel I -asetuksen soveltaminen alkaa. Luettavissa: <http://oikeusministerio.fi/fi/index/ajankohtaista/tiedotteet/2015/01/uudistetunbrysseli-asetuksensoveltaminenalkaa.html/>. Luettu: 23.1.2017

Oikeusministeriö 2008. Lait eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä ja eurooppalaisesta maksamismääräysmenettelystä. Luettavissa: http://oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/200802laiteurooppalaisestavahaisiinvaatimuksiinsovellettavastamenettelystajaeurooppalaisestamaksamismaaraysmenettelysta/Files/OMTR_2008_2_142_s.pdf/ Luettu. 2.4.2017.

POP Pankkiliitto 2016. Ulkomaanmaksut- vaivatonta rahaliikennettä yli rajojen. Luettavissa: <https://www.poppankki.fi/yritysasiakkaat/yrityspalvelut/ulkomaanmaksut/>. Luettu: 1.3.2017

Peltola, M. 2015. Luottotappiot. Lphtilit. Luettavissa: <http://www.lphtilit.fi/verotus/luottotappiot/>. Luettu: 6.11.2016

Pönkä, P & Willman, P. 2005. Käytännön perintäopas. Edita. Helsinki

- Reding, V. Ec.europa.eu. 2017. Oman maan rajat ylittävät riita-asiat Euroopan unionissa. Kansalaisen opas. Luettavissa: http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_litiges_civils_transfrontaliers_fi.pdf/ Luettu 1.2.2017
- Rikalainen, E. & Uitto, T. 2008. Pakkokeinot ja saatavien perintä. Kiinteistöalan Kustannus Oy. Jyväskylä.
- Rossi, J 2016. Yrityskaupat: Kilpailija Intrum Justitia ja Lindorffin yhdistymisestä: ”Tämä on meille mainio uutinen!”. Talouselämä. Luettavissa: <http://www.talouselama.fi/uutiset/kilpailija-intrum-justitia-ja-lindorffin-yhdistymisesta-tama-on-meille-mainio-uutinen-6599099>. Luettu: 16.11.2016
- Sajari, P, 2016. Suomen vienti Venäjälle romahti- syynä eivät ole pakotteet. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <http://www.hs.fi/talous/art-2000002896157.html>. Luettu 20.2.2017
- Seulu, M-R, 2015. Mitä tehdä, jos ulkomainen asiakas ei maksa? Y-Lehti. Luettavissa: <http://www.y-lehti.fi/uutiset/nayta/11623/Mit%C3%A4+tehd%C3%A4,+jos+ulkomainen+asiakas+ei+maksa%3F>. Luettu: 5.11.2016
- S-Peek, 2017. Pricing. Luettavissa: <https://www.s-peek.com/en/pricing/>. Luettu: 24.10.2017
- Suomen Perintätoimisto Oy, 2016. Jälkiperintä. Luettavissa: <https://www.suomenpt.fi/jalkiperinta>. Luettu: 15.11.2016
- Svea, 2017. Saatavakantojen osto. Luettavissa: <https://www.svea.com/fi/fin/perinta/saatavakantojen-osto/>. Luettu: 15.11.2016
- Markkanen, M, 2010. Ulkoistaminen ei tuo aina säästöjä. Taloussanomat. Luettavissa: <https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000001662066.html>. Luettu: 2.11.2017
- Tekniikkatalous, 2014. Tutkimus: Suurilla yrityksillä on eniten maksuviiveitä – Suomalaiset kuitenkin Euroopan tunnollisimpia maksajia. Luettavissa: http://www.tekniikkatalous.fi/talous_uutiset/2014-09-05/Tutkimus-Suurilla-yrityksill%C3%A4-on-eniten-maksuviiveit%C3%A4---Suomalaiset-kuitenkin-Euroopan-tunnollisimpia-maksajia-3255439.html. Luettu: 12.12.2016
- Trello, 2017. Luettavissa: <https://www.trello.fi>. Luettu 10.10.2017

Vismaduetto, 2017. Käytännön vinkit velkojan omiin perintätoimiin. Hakkarainen Terhi.
Webinaari 27.1.2017

Vismaduetto, 2017. Yrityssperintä: Yrityssperintä pähkinänkuoressa. Luettavissa:
<https://www.vismaduetto.fi/palvelut/saatavienhallinta/perintapalvelut/yrityssperinta/>. Luettu:
1.11.2017

Liitteet

Liite 1. Eurooppalainen maksamismääräysmenettely. Lomake A

Liite 2. Eurooppalainen maksamismääräysmenettely. Lomake B

Liite 3. Eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely. Lomake A

Liite 4. Eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely. Lomake B

Liite 5. Maksumuistutus pohja 1

Company	PAYMENT REMINDER LETTER
Bookkeeping	
Bookkeeper	1.11.2017 23:28
p. +358123456	
bookkeeping@outlook.com	

Debtor Company

Debtor's street 1

01000 Abroad

Outstanding account

This is a reminder of an overdue unpaid bill. Please note that attached is a copy of the original invoice.

According to our data, the invoice is still outstanding. Please pay this invoice today or at last within 7 days of the arrival of the request.

If payment has already been made, please accept our thanks and you do not have to consider this letter in anyway.

Debt:

Invoice Number: 123321

Bill total:

12345 €

The Due date was:

1.1.2017

Banking connection:

FI 123123 15687405680

Invoice reference:

987654321

Please feel free to contact us if you need extra time for your arrangement. We can possibly agree to make a payment plan with you.

Best regards,
Company X
Average Joe

Liite 6. Maksumuistutus pohja 2

Company X
Bookkeeping
Bookkeeper
p. +358123456
bookkeeping@outlook.com

FINAL PAYMENT REMINDER LETTER
7.11.2017 21:55

Debtor Company
Debtor's ~~street~~ 1
01000 Abroad

Outstanding account   Despite previous request for payment, your account is still outstanding

We demand a prompt payment, please note if your account is not paid within the 7 days, we will contact our debt collection agency for the legal action.

You can prevent this by paying your invoice.

Debt: Invoice Number: 123321

Bill total: 12345 €

The due date: **IMMEDIATELY**

Banking connection: FI52 2279 1800010009

Invoice reference   987654321

If payment has recently been made, please ignore our reminder.

Regards,
Company X
Average Joe
Bookkeeper

Liite. 7 Kehitysehdotukset

Projektinhallintaohjelma perinnän apuna	<ul style="list-style-type: none"> •Trello •Kirjataan tehtävät aikataulutetusti •Läpi koko prosessin
Luottotietojen tarkistus	<ul style="list-style-type: none"> •S-Peek •Ennen luottopäätöksen myöntämistä •Esim. yli 2000 e luotot
Erääntynyt lasku	<ul style="list-style-type: none"> •Laskun erääntyminen tiedostetaan ja toimenpiteisiin ryhdytään mahdollisimman pian
Maksumuistutus	<ul style="list-style-type: none"> •Lähetetään viimeistään 7 vrk kuluessa laskun erääntymisestä 14 vrk maksuajalla •Korkeintaan 2 muistutusta •Toinen maksumuistutus ensimmäisen erääntymisen jälkeen, maksuaika "Hetä" •Käytävä ilmi mahdollinen perintään siirtäminen •Valmiit maksumuistuspohjat
Maksamismääräysmenettely	<ul style="list-style-type: none"> •Eurooppalainen maksamismääräysmenettely •Vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely •Kansallinen menettely
Tehokkaammat perintätoimet	<ul style="list-style-type: none"> •Ulkoistaminen •Perintätoimistot, joilla yhteistyökumppani velallisen valtiossa •Tehokas toimija •Myös mahdollisen jälkiperinnän tukena

